

zapiK

JUL/AVG '12

brezplačna revija za
študente in dijak

GENERACIJA Y INTERVJUJI

KLUB ŠTUDENTOV
KRANJ

WWW.KSK.SI

NAPOVEDNIK KLUBA ŠTUDENTOV KRANJ

za mesec junij

ŠPORT

vsak torek

Rekreacija – odbojka na mivki

19.00–21.00, Mega center, člani KŠK brezplačno, ostali 2 €

vsak četrtek

Tekaška sekcija

19.00, Brdo pri Kranju, brezplačno za člane KŠK in nečlane

Turnirji v odbojki na mivki (v sodelovanju z Mega ligo odbojke na mivki)

igrišča pri Mega centru, člani KŠK 25 €, ostali 30 € (v predpripravi 20 € oziroma 25 €), prijave na 070 414 150 (Mare) ali megaodbojka@gmail.com.

Napovednik turnirjev:

6. turnir: 11. avgust 2012 ob 10.00

7. turnir: 25. avgust 2012 ob 10.00

8. turnir: 8. september 2012 ob 10.00

Teniški turnirji

9.30, igrišča TK Triglav Kranj, člani KŠK 5 €, ostali brezplačno, prijave na Info točki KŠK ali na dan turnirja.

Napovednik turnirjev v sezoni 2012

4. turnir: 11. 8. 2012

5. turnir: 8. 9. 2012

8. september 2012, sobota

Tečaj jadralnega padalstva

člani KŠK 230 €, ostali 280 €, tečajniki imajo dve možnosti obiskovanja tečaja (strnjeno ali sproti dogovarjanje), prijave na Info točki KŠK.

Rad/a s kolesom odkrivaš nove poti?

Pridruži se **kolesarski** ali **gorsko-kolesarski sekciji** KŠK! Izleti so objavljeni na spletni strani www.ksk.si.

SOCIALA IN ZDRAVSTVO

6. september 2012, četrtek

Ogled razstave Razkrita telesa (Bodies revealed)

17.00, Gospodarsko razstavišče, cena za člane KŠK: 8 €, za nečlane 12,5 €, prijave na Info točki KŠK.

INFO TOČKA

INFO TOČKA NA NOVI LOKACIJI: Slovenski trg 3

(zraven trgovine Army Shop)

Info točka bo zaprta med 30. julijem in 12. avgustom.

Od 13. do 31. avgusta bo obratovala po poletnem delovnem času:

ponedeljek in petek: 9.00–14.00

sreda: 13.00–18.00

torek, četrtek, sobota, nedelja in prazniki zaprto

PRESELILI
SMO SE!

ZAPIK

brezplačna revija za
študente in dijake

Odgovorna urednica:

Mojca Jagodic

Tehnična urednica:

Sandra Kert

Oblikovanje:

Jure Vukovič

www.creatizem.si

Avtorji prispevkov:

Petra Ajdovec

Urša Bajželj

Jan Grilc

Mojca Jagodic

Urša Kunstelj

Dejan Rabič

Pina Šadar

Žan Šadar

Maja Šter

Jaka Vukovič

Barbara Županc

Urednik fotografije:

Oto Žan

Izdajatelj:

Klub študentov Kranj

Tisk:

Tiskarna Littera Picta

Trženje:

trzenje@ksk.si

Naklada:

3000 izvodov

WWW.ZAPIK.SI

0 generaciji Y

Posebna poletna številka Zapika je zahtevala posebno temo in žanr. Z žanrom ni bilo težko, izbrali smo intervju kot enega izmed osnovnih in verjetno najbolj zanimivih novinarskih žanrov, za intervjuvanci pa smo se ozrli okrog sebe in jih našli med svojimi sovrstniki, sosedi, znanci, prijatelji ... Barbara, Asja, Nejc, Zala, Rožle, Jugo, Odelia, Bine, Deja, Neva, Vid, iz naftalina pa še Matic in Anže, so iskri posamezniki generacije Y, ki so nas navdušili s svojo ambicioznostjo, talentom, veliko radovednostjo, razgledanostjo, kritičnostjo in energijo.

Generacija Y je rojena med letoma 1981 in 2001 (drugi spet navajajo, da gre za generacijo, rojeno med letoma 1982 in 1995), njena ključna značilnost pa je odraščanje z internetom. Zaradi dostopnosti informacij in možnosti, ki jih ima, velja za najbolj izobraženo generacijo vseh časov. Kot jo opisujejo v strokovnih člankih, je generacija Y ustvarjalna, optimistična, tehnološko pismena, neodvisna, odprta za nove stvari in spremembe, sposobna početi več stvari, hkrati pa se – kljub vsemu naštetemu – dolgo časa drži svojega domačega gnezda.

Naši sogovorniki so kljub mladosti polni zgodb. Eden je še pred svojim 18. letom osvojil vseh sedem kontinentov, eno so aretirali, dva izmed njih je zasul snežni plaz. Na terenu smo preverili tipične značilnosti ter duh generacije Y ustekleničili s pomočjo igralke, aktivistke in pisateljice, zlatega maturanta, bodoče zdravnice na humanitarni odpravi, snemalca in fotografa, podjetnika s kulinarčno žilico, novinarke, smučarja prostega sloga, še ene novinarke, improvizatorja, nemirnega fotografa in najboljšega slovenskega hokejista.

Želimo vam prijetno branje o naši generaciji – generaciji Y.

Mojca Jagodic, odgovorna urednica

KAZALO

Barbara Ribnikar

letnik: 1990, status: igralka 4

Asja Hrvatina

letnik: 1990, status: aktivistka 8

Nejc Sluga

letnik: 1993, status: zlati maturant 12

KŠK ugodnosti

Julij 2012 15

Zala Dragonja

letnik: 1986, status: bodoča zdravnica na medicinski odpravi v Keniji 16

Rožle Bregar

letnik: 1988, status: snemalec in fotograf 20

Jugoslav Petković

letnik: 1981, status: podjetnik 24

Odelia Ofori

letnik: 1981, status: novinarka 28

ZAPIK.si

mladinski spletni portal 31

Bine Žalohar

letnik: 1986, status: smučar prostega sloga 32

Deja Crnovič

letnik: 1986, status: novinarka 36

Neva Bajc

letnik: 1985, status: podjetnica in ustvarjalnica 40

Vid Sodnik

letnik: 1987, status: gledališki improvizator 44

Matic Zorman

letnik: 1986, status: fotograf 48

Anže Kopitar

letnik: 1987, status: hokejist 52

FOTOGALERIJA

..... 55

Zapik so
omogočili:

MESTNA OBČINA KRANJ

Zapik se lahko znajde tudi v tvojem poštnem nabiralniku.
Brezplačno ga lahko naročiš na dom prek: www.zapik.si/zapik/narocilnica.

Barbara Ribnikar

letnik: 1990
status: igralka

” Mene bolj od klasične forme zanima, kako narediti predstavo brez teksta ali kako vključiti gledalce, da bi tudi oni igrali.

“

Iz predstave Don Juan se vrača iz vojne (MGL, režiser Dušan Jovanović)

Barbara Čeferin

»Gledališče bi moralo biti bolj interaktivno«

Barbara Ribnikar ravno zaključuje študij dramske igre na ljubljanski Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo. Pri 22-ih letih je dobila službo v Mestnem gledališču Ljubljanskem, nastopala v nekaj igrarh drugih velikih slovenskih gledališč, s produkcijo AGRFT pa je na srečanju evropskih igralskih fakultet v Brnu prejela nagrado za najboljšo žensko vlogo v predstavi Potohodec. Na odru igralka iz Gorič pri Golniku deluje samozavestno in odločno.

Drugačna pa je v zasebnem življenju. Kot pravi tudi sama, je bolj zadržana in negotova. To se odraža tudi pri odgovarjanju na vprašanja – vzame si čas za razmislek, včasih se ustavi sredi stavka in ga nadaljuje šele po nekaj sekundah, vendar nikoli ne izgublja rdeče niti pogovora. Tudi njeni pogledi na gledališko umetnost nikakor ne delujejo raztreseni, čeprav pravi, da je raztresena oseba. Na intervju v eno izmed kranjskih kavarn je vseeno prišla povsem točno in priznala, da ima tremo, ker je to njen prvi intervju. Znašla se je povsem dobro.

Kako se je prebijati na sceno, zdaj ko si zaključila študij? Igralski ceh je vseeno malo drugačen od drugih poklicev.

Še vseeno je tu nek trg, kjer te ljudje spoznajo, ko pridejo na produkcije in zunanje predstave, pri katerih tudi že lahko sodeluješ v tretjem in četrtem letniku. Zelo hitro vsaj v grobem spoznaš skoraj celo sceno. Nevarnost je, da te hitro dajo v neko skupinico ali da takoj po faksu ne dobiš nobenega dela.

Pa je to, da je scena majhna, prednost ali slabost za mlade?

Smo kar varni. Ni nas preveč. Kakšen preveč že morda, ampak ni tako hude konkurence kot na zahodnih trgih. Je bolj prijazno, ker je toliko mest v javni upravi – skoraj vsi igralci so javni uslužbenci. Za osebni igralski razvoj pa ni vedno dobro, hitro se lahko zatakneš in recimo ne spremljaš več, kaj se dogaja drugje po Evropi. Slabo je predvsem to, da ni toliko neodvisne scene. Največja škoda se mi zdi, da zdaj še upada zanimanje zanjo.

Pri nas ima v bistvu AGRFT monopol nad izobrazbo igralcev v državi. Se ti zdi to problematično?

Ne vidim druge možnosti, glede na to, da je tako majhna država. Za druga področja, recimo za ulično gledališče, interaktivno gledališče, neodvisno gledališče ali za film bi se lahko ustvarjale nekatere skupine ljudi, ki jih to bolj zanima. Dramsko gledališče in te institucije pa res potrebujejo to, kar da AGRFT.

Kaj pa, če bi se v Sloveniji odprl še en AGRFT? Bi bilo to vzpodbudno?

Mislím, da to ne bi bilo slabo. Ne vem sicer, kako bi bilo, če bi bil v Mariboru. Bi se potem to razvijalo povsem lokalno? Vsi Štajerci v Maribor in ostali v Ljubljano? Ne vem, kako bi bilo to. Vsekakor pa bi se moralo nekaj prevetríti. Če tistim ljudem na AGRFT-ju nekako nísí všeč, potem sploh nímáš nobene možnosti več.

Pa to pomeni, da so igralci, ki prihajajo z akademije, nekako ukalupljeni?

To je povsem od tebe odvisno – koliko prevzameš te že preizkušene in izrabljene forme, koliko pa iščeš svoje tehnike. Precej je te stare šole, ampak mislim, da sprejemajo tako različne ljudi, da na koncu vsak še vedno pride ven s svojimi prednostmi in zanimanji. Ne zdi se mi, da so slovenski igralci vsi enakega tipa. Je pa nevarnost, da malo začneš ponavljati sam sebe. Da se obesi na neko svojo posebnost in se je oklepaš.

Kako se izogibaš tej nevarnosti?

Ves čas si postavljaš nove izzive. Tudi osebno se moraš ves čas razvijati in si poiskati kakšen nov projekt ali ljudi, ki se ukvarjajo s čim, kar ti ni tako blizu, pa bi se še želel naučiti.

Vaša generacija zdaj zaključuje študij in se že pojavlja v predstavah in gledališčih. Kakšen je vaš pogled na gledališko umetnost? Se razlikuje od pristopa starejših kolegov?

Ja, pa tudi med seboj smo si zelo različni. Imamo kar srečo, da smo vsi že dobili zaposlitev ali en projekt za naprej. Nekateri zanima bolj fizično in gibalno gledališče v povezavi s plesom, nekateri se lotevajo manjših neodvisnih projektov, imamo tudi zelo angažirane režiserje. Zdaj na faksu v zadnjem letniku dopuščajo več svobode režiserjem, da ustvarijo predstavo s svojim sporočilom. Tudi zaradi tega pride ven več predstav, ki želijo komentirati konkretno družbeno situacijo.

Kako pa se tvoj osebni pogled na gledališče razlikuje od razmišljanja starejših igralcev?

Mislím, da bi gledališče moralo izkoriščati tiste prvine, ki jih novejši mediji, kot so TV, kino in sploh internet, nimajo. Moralo bi biti bolj interaktivno in ne toliko zaprto v stavbe le za abonmajske publiko. Povezovati bi se moralo tudi z drugimi umetnostnimi področji. Starejši imajo raje klasično formo – dramski tekst, igralec in gledalec. Mene bolj zanima,

kako narediti predstavo brez teksta in kako vključiti gledalce, da bi tudi oni igrali.

Se pravi bolj na nivoju forme. Se mora ta sprostiti?

Ja, mora se odpreti in biti manj realistična.

Gledalec, ki pride na predstavo, morda začuti preveč bližine gledalca in je nesproščen. Tako se tudi odziva, ker je navajen biti doma pred televizijo ali pred računalnikom, kjer svoje odzive pretvoriš počasi, v gledališču pa vse deluje v realnem času.

Kako pa so tvoje ideje sprejete?

Režiserji so zelo različni. Nekateri so zelo prepričani v svoj načrt in igralcu sploh ne dajo besede, tako da moraš to, kar si zamislijo, samo izvesti kot nekakšen obrtnik ali njihova lutka. Nekateri pa ta osebni odnos prav zahtevajo. To se mi zdi bolje, je resnično kolektivno delo in ena izmed prednosti gledališča – da lahko iz povezovanja nastane nekaj novega. Tisti režiserji, ki sprejmejo ideje tudi od mladih, imajo običajno bolj zanimive predstave.

Barbarina diplomaska predstava: Potohodec

Kako pa vidiš povezavo gledališča z novimi mediji? Je možna?

Nasprotujem ji. Povezava je ena stvar, druga stvar pa je, da tej povezavi kontriraš. Da poskušaš raziskovati to pristno komunikacijo, ko se ljudje najdejo brez zunanjih dejavnikov in brez svojih mobilov ter poskušajo v uri ali dveh nekaj doživeti.

Pa misliš, da je konceptualno dve tako različni stvari, kot sta gledališče in internet sploh mogoče povezati? Je v tem kakšna prihodnost?

Nekateri že imajo live stream in oddajajo. Predvsem za promocijo gledališča je to dobro. Vseeno pa je po mojem še bolj iskati to bistvo gledališča, ki bo ostalo, ne glede na to, kako se razvija tehnologija.

Zakaj misliš, da se ta osnovna forma gledališča z gledalci, odrom in igralci skozi zgodovino skoraj ni spremenila?

Ker se o najbolj osnovnih stvareh, kot sta prostorska zasnova in vloga gledalca proti igralcu, sploh ne razmišlja. Mene precej zanima, kaj se zgodi, če gledalce posedeš drugače ali če jim daš nekakšno nalogo. Ne preveč vsiljivo, ampak da odpremo to in da se ne delamo, da je med nami stena. Da predstava postane dogodek. To eksperimentiranje je povezano predvsem z neodvisno sceno, tako da je zdaj kar v težavah.

Kako se ti zdi, da način življenja, kot ga ima naša generacija Y, vpliva na tvoje doživetje gledališča in igre?

Zelo vpliva. Vidim, kako težko je zares biti z nekim človekom skupaj v nekem času in prostoru in si izmenjati neko izkušnjo, medtem ko imamo vsi za naprej in nazaj načrte in stvari, ki nas čakajo. V tem komuniciranju preko novih medijev sem precej nerodna. Zdi se mi, da je to nekako proti temu, kar me zanima v gledališču – torej direktna komunikacija.

Pa je to hendikep naše generacije – da nimamo toliko direktne komunikacije?

Ja. Gledalec, ki pride na predstavo, morda začuti preveč bližine gledalca in je nesproščen. Tako se tudi odziva, ker je navajen

biti doma pred televizijo ali pred računalnikom, kjer svoje odzive pretvoriš počasi, v gledališču pa vse deluje v realnem času.

Kaj pa film? Te zanima?

Zaenkrat ne. Nimam posebne želje po kameri, ker se mi zdi, da sem bolj omejena kot v gledališču. Tam lahko nadziram situacijo, pri filmu pa nimam pojma, kaj se dogaja s sliko. Tu spet vdre tehnologija. Bi pa nekoč poskusila.

Stereotipi o igralcih: so res tako neorganizirani in raztreseni ljudje?

Veliko je neorganiziranih in tudi neodgovornih. Jaz sem zelo raztresena. Meni sicer velikokrat rečejo, da sploh ne delujem kot igralka, bolj kot dramaturginja. Nekateri so zelo podobni na odru in v zasebnem življenju, jaz pa sem bolj zadržana in negotova. Zelo smo si različni med seboj. Veliko na to vpliva tudi ritem življenja, ker včasih sploh nimaš časa zase, včasih pa si več prost.

Kako vloge, ki jih igraš, vplivajo na tvoje zasebno življenje?

Precej. Veliko razmišljaš o problemih, ki jih ima tisti lik, in hočeš vsaj delček tega tudi izkusiti. Zaradi tega sicer ne spremeniš ravno načina življenja, včasih pa ti kakšni vzorci obnašanja ostanejo.

Ti je nagrada na Češkem dala kakšno novo energijo?

V tistem trenutku niti ne, ker nisem bila na podelitvi nagrad. To je bilo čisto na koncu festivala in vsi smo se že pripravljali na odhod, pa še spoznali smo neke Nemce, s katerimi smo se dobro razumeli. V bistvu sem se takrat z njimi sprehajala po Brnu, približno polovica naše skupine pa je bila na podelitvi, ker nismo pričakovali nobenih nagrad. Odzivi po predstavi niso bili posebej vzpodbudni, očitno pa je komisija vseeno opazila nek presežek. Za nagrado sem izvedela preko SMS-a.

Jan Grilc

Miran Alijagić, Željko Stevanić (arhiv CTF UL AGRFT)

Asja Hrvatin

letnik: 1990
status: aktivistka

” Prihodnost vidim v samoorganiziranju, v tem da se ustvarja skupnost, da se povezujemo in gradimo drugačen svet. “

No future for you

Aktivistka gibanja 15o, avtorica mladinskega romana od RTM do WTF, novinarka Tribune in študentka Fakultete za socialno delo. Asja Hrvatin ne miruje – v prvih vrstah se bori za drugačno družbeno ureditev, sodeluje na skupščinah, predavanjih, zimske noči je preživljala v šotorih pred borzo, piše, pomaga in verjame v spremembe na boljše.

Kaj trenutno počnete v gibanju 15o?

Nič, ker gremo na počitnice. Dovolj imamo drug drugega, vsega dogajanja in utrujeni smo od celega leta. Pred kratkim sem morala na faksu oddati seminarsko pri predmetu Družbena gibanja in za temo sem si izbrala 15o. Nisem mogla verjeti, koliko različnih stvari se je dogajalo. Ogromno smo naredili, zdaj pa smo si rekli, da se dva meseca ne vidimo, ne organiziramo nobenega sestanka, tako da bomo šele septembra ponovno videli, kako naprej.

Zakaj si se sploh pridružila gibanju 15o?

Že prej sem pogosto hodila na proteste, tudi s starši, ker sta prav tako bolj »take sorte«. Pred petnajstim oktobrom sem podrobno spremljala dogajanje v Španiji in res sem si želela, da bi se upor razširil tudi k nam. Nato se je pri nas začelo govoriti o Wall Streetu in o tem, da bi naredili nekaj v podporo tamkajšnjim protestnikom. Dva dni prej, trinajstega, smo šli na dogodek na Kongresnem trgu, imenovan Za prostore svobode, kjer so bili večinoma intelektualci, ki so bili tam bolj samoreprezentativno. Prijatelji smo upali, da bo 15. oktober potekal drugače, da se bo kampiralo in tako smo šli. Bilo je res super, ogromno pozitivne energije, odprl se je mikrofoni in ljudje so govorili brez konca in kraja. Tudi sama sem govorila in res mi je bilo všeč, da sem šla. Nato smo šli pa pred borzo na prvo skupščino in nekdo je vprašal, če bomo spali. Vsi so se začeli nekoliko nerodno smejati, ugotavljali, ali bi ali ne bi, potem pa smo se odločili, oblikovali nekaj ekip, šli po šotore in to je bilo to.

Natanko proti čemu protestiraš?

Odvisno od dneva in tega, kaj me najbolj jezi. 15o protestira proti finančnemu kapitalizmu, bančnemu sistemu in politiki varčevanja pod geslom »Ne bomo plačali vaše krize«. S tem se je začelo, nato pa preraslo v še veliko več stvari. Prihajali so ljudje s svojimi zgodbami, oblikovale so se razne delavnice – mi konkretno smo se ukvarjali z direktnim socialnim delom, najpogostejša tema je bila psihiatrija, z akcijo Direkt v norišnico pa smo opozarjali na to, kako v ustanove zapirajo ljudi in z njimi ravnaajo srednjeveško in mučilniško. Ukvarjamo se tudi z migrantskimi delavci, še posebej z Vegradovimi, ki jih popolnoma izkoriščajo, še bolj grozljivo pa je, da to dopuščajo celo zakonodaja. Del gibanja se ukvarja s politiko do drog – smo proti prohibiciji in ne samo za legalizacijo, ampak tudi za varne sobe, za razširjanje pojma zmanjševanje škode, saj to ni samo deljenje igel, ampak tudi intenzivno terensko delo z vključevanjem ljudi. Delujemo torej na številnih področjih,

predvsem pa nam je skupno, da si želimo živeti v svetu, kjer se ne določa vrednost naših življenj glede na to, koliko delamo in zaslužimo ter koliko se vklapljam v kapitalizem.

Kaj pa je boljša alternativa finančnemu kapitalizmu? Kakšen je idealen sistem?

Ne vem. Tega ne morem povsem vedeti, ker če to rečem, potem se postavim nad druge. Mislim pa, da lahko predvsem delamo skupaj in nadaljujemo s tem, kar smo začeli. Prihodnost vidim v samoorganiziranju, v tem da se ustvarja skupnost, da se povezujemo in gradimo drugačen svet. Zagotovljena bi morala biti neka temeljna socialna varnost, ampak ne s temi socialnimi transferji, ki so za en kurac, ampak z nekim sistemom, kjer bi bil lahko vsak socialno varen, ne glede na to, kaj počne.

Kakšen je profil ljudi, ki protestira?

Naša skupna značilnost je, da smo vsi prekerni. Ne glede na to, koliko smo stari, imamo popolnoma negotovo prihodnost in sedanost. Vsi ogromno delamo, pa smo kljub temu vedno brez denarja, zato ker delamo stvari, ki jim trg ne pripisuje neke vrednosti.

Ostro nasprotuješ varčevalnim ukrepom. Kje pa bi vlada morala zategniti pas?

Če že, zagotovo pri orožju. Slovenija bi se morala že zdavnaj demilitarizirati. Hkrati pa se mi zdi veliko bolj pomembno, da damo prednost vlaganju in prerazporejanju sredstev, ne pa varčevanju. Kvaliteta življenja bi se izboljšala, če bi se ljudje bolj povezovali in živeli v skupnosti, saj smo skupaj lahko veliko bolj produktivni in kreativni. Če človeku samo jemlješ in jemlješ, gre vsak na svojo stran in se boji, kako bo jutri.

Kako pa gledaš na vse tiste, ki negativno gledajo na gibanje 15o in pravijo, da živite v sanjah?

Seveda živimo v sanjah, ampak to ne pomeni, da se te ne morejo uresničiti. Kar se pa teh negativnih komentarjev tiče – v veliki meri gre za forumaše, ki tako ali tako samo sedijo za računalnikom, vse jim gre na kurac, o vsem imajo nekaj slabega povedati, delajo se pametne, hkrati pa nič ne počnejo. Takim ljudem lahko samo rečem: »Če si želiš, lahko za en dan prevzameš moje naloge oziroma naloge kogarkoli izmed nas, potem bomo pa videli, če smo še vedno leni in nekoristni«. Trudim se, da se ne obremenjujem s takimi stvarmi, ker vem, kaj delam in zakaj to delam.

Se ti kdaj zdi, da to, kar delaš, ne glede na ves vložen trud in energijo, nima smisla?

Ja, predvsem, kadar naletim na kaj, kar je večje od mene. Ko na primer dobijo delavci iz Vegrada pismo, da se morajo izseliti, bi najraje nekaj razbila, vse nekam poslala in se preselila na kmetijo v Haloze, ampak po drugi strani pa vem, da tam ne bi bila srečna. Večino časa, ki ga preživim kot aktivistka, mi je super, ker se veliko učim in spoznavam nove ljudi. Treba se je zavedati, da če se že spraviš v aktivizem, bo to vseživljenjski boj. Recimo, ACTA je padla, ampak zagotovo se bodo v bližnji prihodnosti spet spomnili nečesa podobnega in spet bo treba protestirati. To delam zato, ker mislim, da je tako prav in ker na mikroravni vidim, da ljudje cenijo to, kar delam in jim nekaj pomeni. Že če naredimo neke majhne premike, je to ogromno.

Kaj meniš o oboroženem uporu?

Vedno bolj mi je všeč (smeh). Mislim, da je oborožen upor dostikrat izraz nemoči in obupa, ampak načeloma nisem za nasilne oblike upiranja. Sem za aktivno nepokorščino, žive ščite, blokade in okupiranje. Zdi se mi, da če dovolj veliko število ljudi verjame v nekaj, ne potrebuje orožja, zato ker lahko samo s telesom ustvarimo nek kreativen statement. Podpiram pa trening borilnih veščin, če pride do kakšnega pretepa s policisti.

So te že kdaj aretirali?

Ja, dvakrat. Prvič sem bila aretirana v Litiji, ko smo branili hišo Vaskrsiča, drugič pa v Frankfurtu. Od 16. do 19. maja smo hoteli skupaj s protestniki iz cele Evrope blokirati Evropsko centralno banko v Frankfurtu, kjer smo bili priča plastičnemu prikazu, zakaj varčevalni ukrepi

pomenijo konec demokracije in ustvarjajo nek totalitarizem. Še preden smo prišli tja, so oblasti prepovedale vse akcije, naredile rdečo cono, v kateri ni bilo dovoljeno premikanje, hkrati pa so dobili lokalni aktivisti, ki jih tamkajšnja policija že dobro pozna, prepoved približevanja mestu. Ko smo prišli tja, nas je policija, z vprašanji – kdo ste, kam greste, zakaj ste tukaj – čakala že na železniški postaji. Nekaj smo se jim zlagali, nato pa so nas legitimirali in šli smo naprej. Celotno mesto je bilo preplavljeno s policijo in niso te pustili pri miru, sploh če si imel kakšen nahrbtnik, drede, si bil zabrit ali oblečen v črno. Kot bonbone so delili prepovedi zadrževanja v mestu in že prvi dan, ko smo imeli na sporedu samo skupščine, aretirali ogromno ljudi. Naslednji dan je bila predvidena blokada ECB in vsi smo bili že tako frustrirani od preteklih dogodkov, da smo začeli teči po ulici, kjer ne bi smeli. Policajev je bilo 15 tisoč, nas pa veliko manj. Obkolili so nas in nas dali v improvizirane kletke, podobne tistim za hrčke, na dvorišče policijske postaje, saj znotraj ni bilo dovolj prostora.

Če človeku samo jemlješ in jemlješ, gre vsak na svojo stran in se boji, kako bo jutri.

Zakaj si se odločila za študij socialnega dela?

V življenju sem se ves čas srečevala z ljudmi, ki imajo neke socialne stiske. Najprej sem mislila, da želim z njimi delati, raziskovati, zdaj, po dveh letih študija, pa jim ne želim več pomagati, ampak predvsem delati skupaj z njimi. Trenutno se mi je najlepše družiti z brezdomci, spoznavati, kako živijo in v glavi delati zemljevid tega, kaj potrebujejo, kako doživljajo

svojo stisko in kako jih okrepiti, da bodo lahko našli rešitve za svoje težave. Že pri šestnajstih sem šla na informativni dan na Fakulteto za socialno delo in se popolnoma zaljubila. Niti za trenutek mi ni bilo žal, da sem si izbrala ta študij.

Popolnoma mi je jasno, zakaj so ljudje jezni na socialne delavke, saj morajo izvajati neko povsem zgrešeno socialno politiko, ki je neprijazna do ljudi.

Kako vidiš delo socialne delavke v praksi? Javnost se glede njih pogosto pritožuje.

Popolnoma mi je jasno, zakaj so ljudje jezni na socialne delavke, saj morajo izvajati neko povsem zgrešeno socialno politiko, ki je neprijazna do ljudi. Če študiraš na naši fakulteti, ti mora biti kasneje zelo težko delati to, kar počnejo na centrih za socialno delo. Ne poznam prav veliko socialnih delavk, a kljub temu ne razumem, zakaj pristajajo na takšne pogoje in metode dela. Seveda obstajajo tudi dobre socialne delavke in upam, da bom kmalu ena izmed njih, a dobro delo jim otežujeta nemogoča birokracija in pomanjkanje denarja. V skupnostni službi, kjer delam, živimo od projektov in razpisov ministrstva. Letos so s plačilom zamujali zaradi rebalansa proračuna in za-

posleni so bili od januarja do julija brez plače. Poleg tega pa ministrstvo v svojih razpisih postavlja prezahtevne kriterije, ki jih le malokdo lahko izpolnjuje v takšnih težkih pogojih. Ves čas se je treba grebsti za denar, namesto da bi delal z ljudmi, ko pa končno dobiš drobtinice denarja, to zdrži štiri ali pet mesecev, nato pa se zgodba ponovi. Treba je res imeti veliko srce in biti zelo mazohističen, da lahko to delaš.

Kmalu bo izšla tvoja nova knjiga.

Ja, predvidoma bo izšla novembra, govori pa o bulimiji oziroma o motnjah hranjenja in doživljanju te stiske. Posvetila sem se predvsem notranjemu doživljanju glavne osebe, veliko je notranjih monologov, halucinacij. S to knjigo želim odpreti neko polje za nadaljno debato o tem problemu. Bomo videli, kako se vam bo zdelo (smeh).

Si optimistična glede prihodnosti?

Mi sploh kaj drugega ostane (smeh)? Sicer pogosto pomislim na besedilo skupine Sex Pistols »no future for you,« ampak po drugi strani pa se mi zdi, da bomo vseeno nekako zmogli. Ljudje smo še vedno dobri in preveč vredni, da bi se komu pustili. Ko bo res hudo, bomo stopili skupaj in naredili nekaj tako fantastičnega, da se bo tisti 1 % poskril. Ugotovili bodo, da smo imeli mi ves čas prav, prišli do nas in rekli, če so lahko zraven. Mi jim bomo rekli: »Ok, pridite.«

Petra Ajdovec
Miha Horvat

Nejc Sluga

letnik: 1993

status: zlati maturant

„Prepričan sem, da izbira študija ne določi kasnejšega področja dela. Dandanes moramo biti pač fleksibilni.“

»Življenje v prihodnosti bo boljše, kot je danes«

Nejc Sluga je s 40 točkami postal zlati maturant prve generacije mednarodne mature na Gimnaziji Kranj. Svoje šolanje bo nadaljeval na Tehniški univerzi v Münchnu, meni pa, da izbira študija še ne zasidra poklicne poti. Razgledan in kritičen, ambiciozen in optimističen; pred svojim 18 letom je osvojil že vseh sedem celin. Tokrat smo ga ujeli na potovanju po Južni Ameriki, zato je intervju potekal prek elektronske pošte.

Za tabo je odličen uspeh na maturi. Je matura za današnje dijake še zrelostni izpit? In če je, kaj naj bi to pomenilo? Se počutiš sedaj bolj zrelo, bolj pripravljeno za/na življenje?

Matura je lahko zrelostni izpit, če jo razumemo kot del celotnega šolanja na gimnaziji. Človek se od prvega letnika do mature veliko spremeni in te spremembe morda najboljše pokažejo zrelost. Sam sem spremembe opazil v tretjem, predvsem pa v četrtem letniku. Prepričan sem, da sem med šolanjem na Gimnaziji Kranj in predvsem na IB programu (International Baccalaureate, op. a.) pridobil veliko na osebnem razvoju.

Po mednarodni maturi študij nadaljuješ v tujini – po vsej verjetnosti na Tehniški univerzi v Münchnu. Kaj boš študiral? Si se za študij odločil tudi na podlagi zaposljivosti tega kadra?

Zanima me program Betriebswirtschaftslehre, Technologie- und Managementorientierte. Najprej sem nameraval študirati strojništvo, potem pa izobrazbo dopolniti s študijem menedžmenta. Izbrani program to kombinira, zato se mi zdi zanimiv. Moja zaposljivost me ne skrbi. Kot inženir strojništva bi imel enega najbolj iskanih in fleksibilnih poklicev. Prepričan pa sem, da izbira študija ne določi kasnejšega področja dela. Dandanes moramo biti pač fleksibilni.

Slovenija je majhna država, del veliko večje evropske skupnosti. Zato je za mlajše generacije pomembno, da Evrope ne vidimo več kot tujino.

Te tujina mika tudi po poslovni oz. službeni plati? Bi najraje delal v tujini v kakšni izmed globalnih korporacij?

Slovenija je majhna država, del veliko večje evropske skupnosti. Zato je za mlajše generacije pomembno, da Evrope ne vidimo več kot tujino. Rad bi poiskal svojo poslovno pot v Evropi, ker je tu veliko več priložnosti. Delo in življenje v

tujini je pomembno za zbiranje izkušenj. Vsekakor pa bi se želel vrniti v Slovenijo. Izkušnje iz tujine bodo pomembne tudi za dobro zaposlitev v Sloveniji.

V enem izmed intervjujev si dejal, da nameravaš del študija opraviti tudi v Sloveniji, si pa hkrati precej kritičen do slovenskega izobraževalnega sistema. V čem vidiš največjo slabost našega šolstva?

O univerzitetnem študiju ne morem soditi, ker nimam izkušenj. Po mednarodnih merilih so tehniške in naravoslovne fakultete v Sloveniji kakovostne, zato bi del študija z veseljem opravil pri nas. Kar pa se tiče gimnazijskega šolstva, se slabosti ne da posplošiti na največjo, ker se med seboj povezujejo. Trenutno vidim problem predvsem v tem, da je preveč srednjih šol in premalo dijakov. To razvrednoti šole, ker ni vpisnih omejitev. Ker je dijakov premalo, se pogosto niža zahtevnost, nivo znanja pada. To je slabo predvsem za najboljše dijake. Izjeme so elitne gimnazije, ki imajo še dovolj dijakov. V primerjavi s programom mednarodne mature je na nacionalnem programu veliko preveč poudarka na pomnjenju podatkov in postopkov. Veliko premalo pa se dijake spodbuja h kritičnemu, samostojnemu razmišljanju in raziskovanju.

V pismu maturanta na Delo.si si zapisal: "Izobrazba je seveda zelo pomembna, a mislim, da v nasprotju s preteklostjo, izobrazba v prihodnosti ne bo zagotovilo za dobro službo. Bolj pomembne bodo dodatne kvalifikacije, kot so znanje tujih jezikov, delovne izkušnje in osebni karakter." Kakšne so tvoje trenutne kompetence?

O tem pravzaprav še nisem razmišljal, ker je moja zaposlitev še daleč. Precej domač sem v nemščini in angleščini, do konca študija pa nameravam temu dodati še kakšen jezik. Težko ocenim svoj karakter. V stvareh, ki me zanimajo, sem perfekcionista. Poleg tega sem fleksibilen in ambiciozen. Čeprav bom študiral tehniko, me zanima veliko različnih področij, npr. zgodovina in umetnost.

Si kot srednješolec kdaj opravljal počitniška dela?

Po koncu osnovne šole sem med počitnicami delal v skladišču. Delo je bilo zelo naporno in hkrati zelo poučno. Po tej izkušnji sem še nekaj časa vse cene preračunaval v ure mojega dela. Naslednje leto sem sestavljal pohištvo. Zadnji dve leti sem počitnice namenil izobraževanju v Ameriki in Angliji. Med študijem nameravam opravljati različna študentska dela in tako nabirati izkušnje, seveda, če bom imel čas in priložnost.

Trenutno vidim problem predvsem v tem, da je preveč srednjih šol in premalo dijakov. To razvrednoti šole, ker ni vpisnih omejitev. Ker je dijakov premalo, se pogosto niža zahtevnost, nivo znanja pada. To je slabo predvsem za najboljše dijake.

Si aktiven državljani? Si šel na zadnje volitve?

Odkar sem dobil volilno pravico, sem se udeležil vseh volitev. Razmere v slovenski politiki so slabe, kar mnoge ljudi odvrča od sodelovanja na volitvah. Prav v tem vidim problem. Na volitvah državljani lahko kaznujemo ali nagrajujemo dejanja naših politikov in s tem izboljšamo razmere.

Kako si predstavljaš prihodnost; meniš, da boš pri tridesetih bolje preskrbljen kot današnji tridesetletniki, ki povečini še živijo doma?

Prepričan sem, da bo življenje v prihodnosti boljše, kot je danes. Zgodovina nas uči, da vsaka kriza mine. Pričakujem, da bo kriza do mojega tridesetega leta že zdavnaj minila. Upam, da se ne bom zadovoljil s povprečjem. Sem zelo radoveden in ambiciozen. Rad bi se čim prej odselil od doma. Čeprav se doma dobro počutim, bi se rad čim prej osamosvojil.

Za intervju sva se dogovarjala ravno med tvojim potovanjem po Južni Ameriki. Rad in veliko potuješ?

Hvaležen sem svojim staršem za številna družinska potovanja. Za ta potovanja sta se odločila, da bi nam otrokom čim bolj razširila obzorja. Zato sem bil pred osemnajstim letom na vseh sedmih kontinentih. Potovanja so izjemen navdih in motivacija. Tudi kasneje bi rad čim več potoval.

Ko sem iskala tvoj kontakt, sem te najprej izsledila na Facebooku, prav veliko digitalnih sledi pa, kot pravi Google, doslej nisi puščal na spletu. Kakšen je tvoj odnos do družbenih medijev?

Glede tega sem precej natančen. Spletu ne zaupam preveč, ker dvomim, da me človek lahko spozna z gugljanjem. Svojo anonimnost in privatno sfero zelo cenim. Facebook potrebujem zato, da me najdejo ljudje, ki me iščejo. Facebook razumem kot osebno vizitko in orodje za vzdrževanje stikov. Imam kar nekaj znancev po svetu, s katerimi tako lahko komuniciram. Tudi v realnem svetu je malo prijateljev, ki me res poznajo. Vsekakor raje vidim, da me ljudje vprašajo, kar jih zanima, kot pa, da si to preberejo na spletu. Družbena omrežja ne morejo nadomestiti osebnih stikov.

Kako bi opisal svojo generacijo?

Dvomim, da se da opisati celotno generacijo. Verjetno je moja generacija Facebook generacija. A mislim, da se bo to spremenilo. Ta generacija je bolj fleksibilna kot katera koli do sedaj. Kot kameleon se bo prilagodila modernemu svetu. Verjetno bo poimenovanje sledečih generacij še težje in kmalu nemogoče, ker se naše okolje tako hitro spreminja.

Po koncu osnovne šole sem med počitnicami delal v skladišču. Delo je bilo zelo naporno in hkrati zelo poučno. Po tej izkušnji sem še nekaj časa vse cene preračunaval v ure mojega dela.

Kaj te v življenju navdušuje, osrečuje ... kaj počneš v prostem času?

Nimam dnevne rutine, za prostočasne aktivnosti se odločim spontano. Navdušuje me zgodovina. Veliko svojega prostega časa namenim branju knjig in gledanju dokumentarcev. Seveda pa rad gledam tudi razne filme in serije. Ukvarjam se tudi s fotografijo, kar se je razvilo iz potovanj.

Učim se tudi igranja na klavir, a sem tu še daleč od svojih ciljev.

Mojca Jagodic

arhiv Nejca Sluge

KLUB ŠTUDENTOV
KRANJ

WWW.KSK.SI

KSK UGODNOSTI

PROTENEX

BADMINTON	9,00 EUR
MULTI IGRIŠČE	37,00 EUR
TENIS	10,00 EUR

ZAVOD ZA ŠPORT KRANJ OLIMPIJSKI BAZEN

enkratna vstopnica	2,50 EUR
--------------------	----------

A2U BIKES

15% popusta pri nakupu in servisnih storitvah kolesarske opreme	
---	--

FOTO BONI

izdaja digitalnega potrdila in razvijanje 4 fotografij	13,00 EUR
--	-----------

RC VOGU

ODBOJKA NA MIVKI	6,00 EUR
SKUPINSKA VADBA	
mesečna karta - 8 obiskov	22,00 EUR
mesečna karta - 12 obiskov	25,00 EUR
BADMINTON	6,00 EUR
SQUASH	6,00 EUR
TENIS	4,00 EUR
SPINNING	
mesečna karta - 4 obiski	18,00 EUR
mesečna karta - 8 obiskov	28,00 EUR

MAXXIMUM SHOP

20% popusta pri nakupu športne prehrane	
---	--

REFLEKSNA MASAŽA BARBARA FAJFAR

Klasična masaža celotnega telesa	20,00 EUR
Presoterapija - strojna limfna drenaža	18,00 EUR
Presoterapija - Body wrapping - anticelulitna terapija	24,00 EUR
Refleksna masaža stopal	25,00 EUR
Refleksna masaža za nosečnice in otroke	25,00 EUR

MEDNARODNA ŠTUDENSKA IZKAZNICA ISIC

	12,00 EUR
--	-----------

VIDEMCE

TENIS	
1 ura dopoldne	3,00 EUR
1 ura popoldne	4,00 EUR
Sezonska dop. karta	50,00 EUR
ODBOJKA	
1 ura	6,00 EUR
Sezonska - 1 ura/teden	90,00 EUR
Sezonska - 2 uri/teden	180,00 EUR

PROŠPORT

FITNES	
mesečna karta - dopoldanska	25,50 EUR
mesečna karta - neomejena	38,25 EUR
trimesečna karta - neomejena	102,00 EUR

AEROBIKA

mesečna karta - neomejena	39,10 EUR
---------------------------	-----------

FITNES/AEROBIKA

8 vadb	27,20 EUR
12 vadb	38,25 EUR
SAVNA	
1 h	5,95 EUR
3 h	12,75 EUR
BADMINTON	5,52 EUR

VITACENTER

AEROBIKA	
4 vadbe	19,20 EUR
8 vadb	25,60 EUR
TEKAŠKA VADBA	
4 vadbe	16,00 EUR
8 vadb	22,40 EUR

KŠK

FOTOKOPIRANJE ČLANI

A4 ena stran	0,04 EUR
A4 obojestransko	0,07 EUR
A3 ena stran	0,09 EUR
A3 obojestransko	0,15 EUR
A4 ena stran barvno	0,45 EUR
A4 obojestransko barvno	0,80 EUR
A4 skeniranje	0,20 EUR
A3 skeniranje	0,40 EUR
vezava	0,50 EUR
vezava (ni fotokopirano pri nas)	1,50 EUR

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

2,50 EUR cenejša vstopnica	
----------------------------	--

KONCERTI.NET

5% popusta pri nakupu aranžmajev	
----------------------------------	--

LJUDSKA UNIVERZA KRANJ

SPLOŠNI TEČAJI TUJIH JEZIKOV	
60 ur	260,00 EUR
80 ur	350,00 EUR

GAMING SHOP

popust pri servisu računalnikov in nakupu računalniške opreme	
---	--

KUNSTELJ FRIZERIJA IN KOZMETIKA

20% popusta pri frizerskih storitvah	
--------------------------------------	--

FITNESS STUDIO IRENA

FITNES	
dopoldanska karta	21,50 EUR
celodnevna karta	29,90 EUR
SAVNA	9,50 EUR
SOLARIJ (9 min)	4,50 EUR
SQUASH	
dopoldan	5,20 EUR
popoldan	7,00 EUR

MESTNA KNJIŽNICA KRANJ

2,40 EUR cenejša članarina	
----------------------------	--

MEGACENTER

20 % popusta pri fitnesu, skupinski vadbi, solariju, savni, badmintonu in squashu	
---	--

ŠD ČRNI PANTER

mesečni tečaj kickboxa	30,00 EUR
------------------------	-----------

MAXXFIT

15 % popusta pri fitnesu, aerobiki in kombinirani vadbi	
---	--

TK TRIGLAV KRANJ

TENIS - poletna sezona	
1h	4,00 EUR

FITNES CENTER POPAJ

fitnes - mesečna karta	27,00 EUR
aerobika - mesečna karta	27,00 EUR

DIGITEH

15% popusta pri vezavi diplomskih/magistrskih nalog	
15% popusta pri tisku majice z lastnim motivom	
50% popusta pri servisu računalnika	

NEFIKS

neformalni indeks	6,00 EUR
-------------------	----------

FRIZERSKI STUDIO GLAMUR

20% popusta pri frizerskih in ostalih storitvah	
---	--

EVENTIM

prodaja kart	
--------------	--

PARKIRNE KARTICE ZA KRANJ

	4,00 EUR
--	----------

SPORT & FUN

SKUPINSKA VADBA	
mesečna karta - 1 vadba tedensko	19,80 EUR
mesečna karta - 2 vadbi tedensko	27,90 EUR
mesečna karta - 3 vadbe tedensko	36,00 EUR
mesečna karta - neomejeno vadb	43,20 EUR
trimesečna karta - neomejeno vadb	104,00 EUR

Cenik velja od 23. 7. 2012. Vse cene so v EUR in že vsebujejo DDV.

Zala Dragonja

letnik: 1986

status: bodoča zdravnica
na medicinski odpravi v
Keniji

”Najtežje je navajanje na samostojno delo in odgovornost do pacientov. Pa tudi, da smo velikokrat popolnoma nemočni v določenih situacijah, na primer, ko starši slabo skrbijo za otroke in več kot nasvetov ne moremo dati.“

»Doživljamo ogromno lepega, pa tudi marsikaj težkega«

”Naučiš se ceniti to, kar nam je bilo v življenju dano in kar jemljemo za samoumevno, na primer hrano in streho nad glavo,” o tem, česa se je naučila na medicinsko-humanitarni odpravi v Kenijo, pravi absolventka medicine in aktivistka Društva za zaščito živali Kranj Zala Dragonja. V deželo tretjega sveta so se s štiričlansko odpravo, skupaj s Silvijo, Janom in Matejem, odpravili 29. aprila letos, njihova odprava pa se zdaj že bliža koncu. V tem času delajo kot prostovoljci na eni izmed lokalnih klinik v Majiwi na zahodu Kenije, kjer ljudem nudijo osnovno zdravstveno oskrbo ter jih izobražujejo in osveščajo o osnovnih zdravstvenih ukrepih. Kontaktirali smo jih preko spleta in se o njihovi odpravi, težavah, s katerimi se v tem revnejšem delu sveta srečujejo, ter doživetji, ki jih med odpravo spremljajo, pogovarjali z Zalo.

Kako, da ste se za medicinsko-humanitarno odpravo v ta revnejši del sveta sploh odločili?

Odprava je del Sekcije za tropsko medicino, ki v sklopu Medicinske fakultete v Ljubljani pomaga z izobraževanji in organizacijami odprav v trope. Vsi štirje smo si že dlje časa želeli prostovoljno delati v odmaknjenem delu sveta, da pomagamo ljudem, ki nimajo dostopa do zdravnikov in zdravstvene oskrbe. Vso organizacijo odprave in zbiranje sredstev smo izvedli sami, priprave so se začele že leto dni pred odhodom in celo leto smo ogromno časa vlagali v priprave in zbiranje donacij.

Kako so vas domačini sprejeli, ko ste prišli?

Domačini so nas sprejeli z odprtimi rokami, vsi so zelo veseli, da smo tu in da jim pomagamo. Sicer so že navajeni odprav, saj različne skupine v vas prihajajo že nekaj let, je pa res, da je naša odprava prva po več kot polletnem odmoru, zato nas je pričakalo tudi ogromno dela.

Kako ste se z delom spoprijeli, kako poteka vaš delovni dan?

Naš delovni dan se začne ob 9h in traja do 17h, vmes imamo eno uro za kosilo; uradno od 13h do 14h, neuradno takrat, ko nam delo dopušča. Velikokrat delamo precej dlje, za kakšen nujen primer tudi ob večerih in čez vikend. Delamo v ambulantah, paciente izprašamo in pregledamo, naročimo oziroma izvedemo potrebne preiskave, potem pripravimo in razložimo potrebno terapijo. Nekaj je tudi posegov: ambulantne operacije, preveze ran, menjave katetrov in podobno.

Katere bolezni/poškodbe so najbolj pogoste? Katere so najbolj nevarne?

Daleč najbolj pogosta diagnoza v tem času je malarija, pa tudi ostale infekcije: pljučnice, otitis, okužbe sečil, spolno prenosljive bolezni ter zajedavci: gliste, glivične okužbe ... Precej je tudi kroničnih bolezni odraslih: arterijska hipertenzija, degenerativne bolezni. Veliko je kroničnih ran, ti pacienti redno hodijo na preveze. Prihajajo pa pacienti z najrazličnejšimi diagnozami – s tumorji, prirojenimi napakami, poškodbami, psihičnimi težavami, opeklinami, podhranjenčki, pacienti z alergijami, vnetji ...

Morda primer pacienta, ki vas je posebej razburil ali presenetil s poškodbo, odnosom, na kakršen koli način?

Precejkrat nas preseneti odnos ljudi do svojega zdravja oziroma zdravja svojih otrok. Nemalokrat se zgodi, da otroke pripeljejo v zelo slabem stanju: s hudo razvito malarijo, dehidracijo, s hudimi ranami ... Nenehno jih izobražujemo o tem, da morajo biti bolj odgovorni in o tem, kako naj skrbijo za otroke. Nekaj zgodb o pacientih si lahko preberete na našem blogu (www.kenija2012.blogspot.com).

Statistično gledano – imate morda podatke o tem, koliko ljudem ste že pomagali med odpravo?

Vsak večer naredimo popis vseh diagnoz in števila pacientov. Vseh skupaj je bilo do sedaj, v dveh mesecih dela, okoli 2000.

Kako pa je z zdravili; koliko ste jih vzeli s seboj in kaj storite, ko vam zmanjka zalog?

S seboj smo vzeli skoraj 200 kg prtljage, seveda s posebno odobritvijo letalske družbe, od tega največ sanitetnega materiala, saj se tukaj ne da dobiti dovolj kakovostnega (obloge za rane, preveze, povoji, kompleti za ambulantne operacije itd.), pa tudi precej zdravil. Zdravila seveda tukaj tudi kupujemo, imajo dobro organizirano družbo za distribucijo zdravil, nudijo jih po ugodnih cenah, tako da jih naročamo po internetu in dobimo dostavljena na kliniko.

Od kod ti tak čut do sočloveka in do živali? Si tudi članica Društva za zaščito živali Kranj.

Ne vem od kje, se mi pa zdi empatija ena od najbolj pomembnih vrednot. Verjamem, da vsak človek lahko pripomore k spremembi na bolje, in to z dejanji, ne samo z besedami.

Pred odhodom ste se zagotovo zaščitili in cepili proti najpogostejšim boleznim. Se je že zgodilo, da se je s kakšno okužil kdo od vas?

Cepljeni smo proti vsem najpogostejšim boleznim, prav tako redno jemljemo profilakso proti malariji. Sem in tja nas doletijo kakšne lažje težave, denimo prebavne motnje in prehladi, Jan je imel tudi zelo blago obliko malarije, saj smo jo takoj diagnosticirali in zdravili, tako da ni imel večjih težav. Vsi člani odprave in tudi večina zaposlenih smo imeli

jiggerse – podkožne bolhe (vsak eno) na stopalih, izbežali smo jih in preživeli brez posledic (smeh).

Kaj je tebi med odpravo najtežje od vsega?

Med odpravo doživljamo ogromno lepega, pa tudi marsikaj težkega. Najtežje je navajanje na samostojno delo in odgovornost do pacientov. Pa tudi, da smo velikokrat popolnoma nemočni v določenih situacijah, na primer, ko starši slabo skrbijo za otroke in več kot nasvetov ne moremo dati. Imam pa srečo, da sem na odpravi s tremi najbolj super ljudmi, tako da izven klinike ni slabe volje, samo ogromno smeha.

Verjamem, da vsak človek lahko pripomore k spremembi na bolje, in to z dejanji, ne samo z besedami.

Na odpravo ste odšli štirje. Imate v Keniji kakšno pomoč, morda prostovoljce, domačine? Kako vam pomagajo?

Na kliniki imamo nekaj zaposlenih – medicinska sestra Rhoda, ki med drugim vodi program za podhranjene otroke, laborant William, brez katerega si težko predstavljamo delo, saj izvaja preiskave za malarijo, pregleduje vzorce blata in urina,

4-članska odprava: Matej, Silvija, Jan in Zala

Člani odprave z osebjem klinike

izvaja hitre teste za razne bolezni, ter pet skupnostnih zdravstvenih delavcev, ki sprejemajo bolnike (vpis v knjige, pripravijo kartončke, jih stehajo, izmerijo temperaturo in tlak), nam pomagajo s prevajanjem, čeprav zdaj že sami precej obvladamo Luo, prevezujejo nekatere kronične rane, izobražujejo paciente in pomagajo pri vsem ostalem.

Kje in v kakšnih razmerah pa člani odprave bivate? Pa domačini?

Bivamo v hiški v bližini klinike, je preprosta hiška z dvema sobicama in kopalnico. Bolj ali manj zanesljivo elektriko imamo, napeljali so jo lani, nimamo pa tople vode. Domačini večinoma živijo v preprostih hiškah iz blata, brez tekoče vode in elektrike. Ukvarjajo se večinoma s poljedelstvom in živijo zelo preprosto. Dostopa do zdravstva večinoma nimajo, tudi bolnišnica in klinike, ki delujejo v bližini, nudijo zelo osnovno in neakovostno oskrbo. Edina dva programa, ki delujeta dokaj kakovostno, sta programa za odkrivanje in zdravljenje okužbe z virusom HIV in s tuberkulozo, testiranje in zdravljenje je brezplačno za vse.

Velik del našega dela je izobraževanje in osveščanje ljudi, saj cilj ni nenehna pomoč, ampak to, da bi bili ti ljudje enkrat sposobni znotraj svoje skupnosti sami poskrbeti za kakovostno življenje vseh.

Kaj pa nemedicinski vidik Kenije, kaj vse ste doživeli in videli poleg obravnavanja pacientov? Kakšna zanimivost o tem oddaljenem delčku sveta?

Kenija nam je zelo všeč, med vikendi precej hodimo naokrog – v kakšen nacionalni park, šli smo v majhen preostanek nekoč obsežnega pragozda, ki so ga Angleži izsekali zaradi plantaž čaja, včasih si izposodimo motorje in se vozimo naokrog – na

ta način lahko največ odkrijemo, saj gremo z motorji lahko tudi po vseh stranskih poteh. Ljudje so vedno zelo odprti in veseli, ko vidijo muzungote (belce), sploh otroci, ponavadi se jih nabere cela četa ter se želijo pogovarjati in fotografirati. Več časa za odkrivanje Kenije pa bo po koncu dela, ko se bomo odpravili še v druge dele države, saj sedaj ni dovolj prostega časa, da bi se odpravili kam dlje.

K čemu ste po vašem mnenju pripomogli z odpravo?

Z odpravo se trudimo izboljšati tako zdravstveno kot tudi splošno stanje na območju, kjer delujemo. Velik del našega dela je izobraževanje in osveščanje ljudi, saj cilj ni nenehna pomoč, ampak to, da bi bili ti ljudje enkrat sposobni znotraj svoje skupnosti sami poskrbeti za kakovostno življenje vseh.

Si preko odprave dobila kakšno nova spoznanja?

Ogromno sem se naučila, tako po strokovni kot po človeški plati. In ugotovila, da je zdravniški poklic res super, čeprav med učenjem za kakšen izpit človek o tem podvomi.

Kako po vašem mnenju digitalna revolucija vsotopa v Afriko?

V Afriki večina ljudi uporablja (preproste) mobilne telefone, kar se tiče računalnikov, interneta in televizije, pa vsaj na področju, kjer smo mi, digitalne revolucije praktično še ni.

Člani odprave zagotovo pogrešate Slovenijo?

Seveda pogrešamo svoje domače in boljše polovice, pa včasih kakšno domačo hrano. Sicer pa čas tukaj zelo hitro, celo prehitro, teče, saj v delu uživamo in večinoma niti nimamo časa preveč misliti na dom. Doma pa bomo zagotovo pogrešali Kenijo.

Maja Šter

arhiv Zale Dragonja

Rožle Bregar

letnik: 1988

status: snemalec in fotograf

„Če imaš občutek za stvari, entuziazem, če znaš doma tudi sam kaj skonstruirati, da so gibi kamer lepši, lahko hitro stopiš stopničko višje.“

Žongliranje s trenutki življenja

Iz ljubezni do športa se je rodila še ena ljubezen: da bi izmuzljive trenutke ujel za vedno, se je lotil fotografiranja in snemanja. Ko Rožle govori o sebi in svojih uspehih, zniža glas in postane zadržan, ko govori o idejah, se njegove oči zaiskrijo, v njem pa razplamtevajo domisljice. 23-letni Rožle Bregar je diplomiral iz športne fotografije, za sabo ima vrsto uspešnih projektov; med drugim je sodeloval pri večkrat nagrajenem dokumentarnem filmu Sfinga ter skupaj s svojo produkcijsko ekipo Vizualist posnel privlačen promocijski video o Bledu. Po vsej verjetnosti ga je kakšen izmed vaših Facebook prijateljev delil na svojem zidu. Na snemanjih je živčen, se pa toliko bolj sprosti z žongliranjem. Ujeli smo ga v domači Radovljici, kjer je, kot priznava, zadnje čase bolj malo. Ravno tisti dan se je vrnil s snemanja promocijskega videa za Dolino Soče.

Veliko ljudi te pozna pod vzdevkom Kloc. Od kod vzdevek, iz fotografije?

Vsi mislijo, da zaradi fotografije – kao kloc, škljoc. V bistvu ne. To je še iz plezanja, 8 let sem namreč treniral športno plezanje in kloc se imenuje en tak grif, oprijemek, ki sem jih imel zelo rad. Enkrat mi je v srednji šoli nekdo na peresnico napisal K, potem sem pa nadaljeval in napisal še LOC. Potem, ko sem imel to na veliko napisano na peresnici, so me začeli tako klicati in se je kar prijelo. Večinoma me ljudje bolj poznajo pod imenom Kloc kot pa Rožle.

Sedaj si že omenil eno svojih ljubezni: plezanje. Lani si sodeloval pri dokumentarnem filmu Sfinga, ki je povezan s plezanjem. Kakšna je bila tvoja vloga pri tem dokumentarnem filmu?

Lani sem diplomiral iz športne fotografije na Inštitutu in akademiji za multimedije, želel sem se še naprej izobraževati, hodil sem na seminarje v Ljubljano, videoprodukcijske in snemalne, zanimal me je dokumentarni film, zato sem šel tudi na seminar dokumentarnega filma na evropski ravni. Tam sem srečala Tineta Marenča in Gregorja Kresala, ki sta oba alpinista in sta že prej delala filme. Rekla sta, da iščeta dva za snemanje »making of«. Z Gašperjem (Kocjančičem, članom ekipe Vizualist, op. a.) sva bila takoj za. Glede na to, da je bila ekipa zelo okrnjena – bilo nas je samo dvajset; deset iz plezalskega in deset iz snemalnega »foha« - se je že na testnih snemanjih izkazalo, da zaradi edinstvenih kadrov potrebujemo več kamer. Tako sem bil pri glavnem snemanju druga kamera, hkrati pa – ko je bila samo ena kamera – sva z Gašperjem snemala »making of«. Ravno zdaj čakamo na rezultate razpisa, če bomo dobili sredstva za drugi del, Sfingo 2. Gre za nadaljevanje Sfinge, zakulisje vsega, kar se je dogajalo, nekatere stvari pa bi posneli še naknadno. Pri Sfingi je šlo za eno bolj zahtevnih, če ne najbolj zahtevno snemanje v Triglavski steni in nasploh v Sloveniji.

V zadnjem času se veliko ukvarjaš s promocijskimi videi. Pravkar si se vrnil s snemanja v dolini Soče, snemal si tudi za Bled, Ljubljano ... Kaj imaš raje – komercialne vidoe ali dokumentarne filme?

Definitivno je snemanje filma nekaj drugega kot snemanje oglasov. Pri snemanju filma bolj uživaš, bolj si pri stvari kot pri teh kratkih zadevah. V ekipi Vizualist, ki jo sestavlja pet, šest članov, vsi izviramo iz športa, radi beležimo aktivnosti v naravi. Veliko snemamo v naravi, ker z naravo privlačiš človeka v tuj kraj. Za snemanje promocijskega videa za Bled smo se prijavili na razpis, bolj za foro smo poskusili. Potem smo bili izbrani in projekt delali celo leto – v skupnem pa 15 snemalnih dni. Želeli so mladostni pristop in dobili točno to. Ko je bil objavljen promo spot za Bled, so nas začeli veliko klicati. Najprej Dolina Soče, ravno včeraj smo imeli tam zadnji snemalni dan, delali smo za Turizem Ljubljana, jeseni bomo delali za Deželo Celjsko. V Sloveniji promocijski turistični filmi še niso razviti, ker se velikim produkcijam tega ne splača delati. Velika produkcija bo računala 10.000 € na dan. Mi smo ekipa petih, dobro opremo imamo in toliko nižjo ceno na dan, da se splača imeti 15 snemalnih dni.

Najbrž je vaša prednost pred drugimi ravno to: da ste majhni in bolj fleksibilni.

Mi smo ravno ujeli ta val. Prišla je revolucija z nizkocevnimi kamerami, s katerimi lahko narediš dobre stvari. Če imaš občutek za stvari, entuziazem, če znaš doma tudi sam kaj skonstruirati, da so gibi kamer lepši, lahko hitro stopiš stopničko višje. Produkti izgledajo profesionalni, čeprav so narajeni z nizkocevnno opremo.

Imate kdaj problem z naročniki, da vas jemljejo kot »mulce«, da vas ne jemljejo resno?

Ja, ta problem imamo še vedno. Očitno smo še premladi. S tem ko se staramo, nas vse bolj resno jemljejo. Veliko ljudi si ogleda naše produkte in si reče: »Ooo, hudo!«; če si jih pa ne pogleda, te pa jemlje z rezervo. Ljudi ne prepričujemo v sodelovanje z nami, izdelki govorijo zase. Se pa poskušamo čim bolj profesionalno obnašati. Potem gre pa to od ust do ust ...

Si fotograf, snemalec, režiser, montažer ... Se ti zdi, da je za preživetje na današnjem trgu dela nujno, da si tako interdisciplinaren?

To je ena od stvari, o kateri sem govoril prej. Velike produkcije imajo veliko ljudi, manjše produkcije pa malo ljudi. Pri tem ima

ena oseba več vlog, zato si lahko tudi cenejši. Res je, da je težje, saj včasih izdelek ni tako kakovosten. Včasih mi je težje delati na manjšem projektu, ker mislim na veliko stvari, kot pa na večjem, kjer sem, recimo, samo asistent kamere.

Od kod vse znanje; koliko ti je dala šola, internet, izkušnje?

Prej sem veliko časa fotografiral, s tem se kar resno ukvarjal, vedno me je zanimal tudi šport. V družini je stric profesionalni fotograf, potem tudi ata. Stric po mamini strani mi je dal veliko znanja, glede kadriranja, svetlobe, veliko sem raziskoval tudi sam. Veliko stvari vidiš na internetu in jih poskušaš ponoviti, jih narediti bolje in s tem se učiš. S tem kopiranjem se učiš, zato da prideš do neke točke, da stvar narediš še bolje in na drugačen način. Potem sem prišel na faks, na IAM, tam sem dobil veliko splošnega znanja. Če sem želel ozko znanje, sem vprašal profesorja. Tam so zelo dobri profesorji. Če ne sprašuješ, ne boš znal nič, ko boš prišel s faksa. Jaz sem veliko spraševal, sploh o stvareh, ki so me zanimale. Sicer se pa največ naučiš iz izkušenj. V promocijskem videu za Bled sedaj vidim same napake. Zdajle mislim, da smo dobro posneli za Dolino Soče, čez eno leto se bom pa spet požrl zaradi vseh napak.

V tujini niso mogli verjeti, da je Sfinga stala 100.000 EUR, ker tak film v tujini pride 3 milijone evrov. Tega si ne znajo predstavljati: kako lahko za tako majhen denar naredite tako dober film in zmagujete po festivalih?

Veliko si se ukvarjal s fotografiranjem ekstremnih športov. Med lovljenjem najboljših kadrov te je nekoč na Japonskem ujel plaz. Kaj se je zgodilo? Nekje si napisal, da si se takrat ponovno rodil.

Ja, res, mami mi še zdaj vsako leto na tisti dan speče torto. Moj oče živi na Japonskem, leta 2008 nas je šlo nekaj Slovencev na njegovo 50-letnico. Bili smo sami alpinisti, plezalci, smučarji. Tudi oče je gorski vodnik. Šli smo v hribe, fotografiral sem turno smučanje. Tam je bil nekoliko strmejši breg, nekje 35-stopinjski, zmenili smo se, da gredo oni še enkrat gor in da jih jaz počakam ter poslikam, ker je bilo res lepo. Edini sem ostal sredi brega, del ekipe je šlo malce nižje. Kar naenkrat so vsi spodaj začeli kričati, obrnem se okrog in pred mano je bila gmota snega. Imel sem sekundo časa. Zasulo me je in odneslo. Bilo je grozno, v glavi se mi je odvrtel film. 15 minut sem bil popolnoma zasut. Zanimivo pri vsem tem pa je bilo, da sem, ko so me izkopali iz plazu, najprej rekel: »Kje je moj fotoaparatus?« (smeh) Vse ostale stvari sem imel posebej, fotoaparatus pa sem imel v rokah in mi ga je izpulilo. En objektiv je ostal pod plazom, oče ga je našel spomladi. Fotoaparatus smo tudi našli, ta je res doživel že veliko ekstremnih stvari.

Navdušuje te vse, kar je ekstremno. Kaj iščeš?

Že od rojstva smo vsi v družini športno usmerjeni. Fotografirati sem začel, ker sem rad beležil svoje aktivnosti. Iz tam sem izhajal in to še danes rad počnem. Bolje mi je početi nekaj v naravi in posneti nekaj takega, česar ne more vsak.

Prej si omenil Japonsko; na splošno veliko potuješ. Kje vse si že bil ali raje, kje še sploh nisi bil?

Veliko Azije sem dal skozi. Potem Tajsko, Korejo, na Japonskem sem bil že večkrat, v Rusiji, po skoraj celi Evropi, pa potem v Kanadi. Lani sem veliko potoval s Sfingo. Dve sreči sem imel v življenju: Sfingo, s katero smo veliko potovali – ponavadi sva hodila jaz in scenarist; jaz sem hkrati snemal; delal pa sem tudi za Planinsko zvezo, kjer sem pokrival svetovni pokal v lednem plezanju. Bil sem tudi v Afriki. Nisem bil pa še v Južni Ameriki ali na Antarktiki.

Tvoje poletje je precej delovno. Greš kaj na dopust? Kaj sploh je dopust zate?

Kaj pa vem; terensko delo oz. delo v naravi je zame neke vrste dopust. Sicer sem zelo živčen, ko delamo, čisto drug človek sem, ampak se potem sprostim. Čez poletje je noro, sploh letos, si pa vzamem čas, vsaj kakšen teden. Ne grem na morje, grem pa vsako leto na konvencijo (žonglersko, op. a.).

Tvoje delo je torej vedno tudi užitek.

Če ne bi bil, tega ne bi počel. Da bi moral sedeti v pisarni in nekaj delati, ne vem, koliko časa bi zdržal. V tem, kar delam,

uživam in upam, da bom to delal tudi v prihodnje. Moji želji sta, da bi svoje delo samo še izboljševali in da bi delali še na višjem nivoju. Ne bi rad, da bi z ekipo prerasli v veliko produkcijo; raje smo malce manjši, bolj odmaknjeni in delamo dobro. Pri nas izdelki govorijo zase, ne promoviramo se veliko, smo bolj tihi. Velikokrat vidim kakšne produkcijske ekipe, naših let, ki se ves čas hvalijo. Na naši Facebook so objavljeni samo izdelki, nič drugega.

Te zanima celovečerni film?

Če sem iskren, niti ne. Bolj me zanima nekaj takega, kot je bila Sfinga, dokumentarni filmi, povezani s športom. Igrani film je bolj zahteven, tako priprava kot sama izvedba. Pri dokumentarnem filmu se hitreje da narediti dobro zgodbo. Problem je v tem, ker sredstva za dokumentarne filme razpisuje samo RTV Slovenija, odobrava pa samo čudne tematike. Težko je priti zraven z neko športno temo, je pa v tem veliko potenciala. National Geographic ima zanimive razpise, na splošno je, kar se tiče športnih stvari, bolje ciljati na tujino. Pripravljenih imamo nekaj scenarijev, za snemanje v Nepal, v slovenskih hribih, svet bo to kupil. Svet bo to prej kupil kot Slovenija. Naši bi raje kupili obrt kot pa alpinistični film.

Te mika tujina?

Zelo nas mika. Nekaj povezav smo že spletli z Avstrijo, mogoče bomo delali nekaj turističnega. Po svetu znajo bolje ceniti stvari kot doma. Vem, da vsi govorijo, da je v Sloveniji slabo, kar se tega tiče, ampak dejansko je to res. V tujini niso mogli verjeti, da je Sfinga stala 100.000 €, ker tak film v tujini pride

3 milijone evrov. Tega si ne znajo predstavljati: kako lahko za tako majhen denar naredite tako dober film in zmagujete po festivalih? Tu je celoten sklad vreden 3 milijone evrov.

Eden izmed tvojih nenavadnih hobijev je tudi žongliranje. Kdaj si se navdušil za to?

To je pa moja druga plat. Na snemanjih sem živčen, z žongliranjem se pa malce sprostim. (smeh) Žongliram že dolgo, 12 let je že, odkar znam žonglirati. Potem sem veliko okoliških prijateljev naučil žonglirati, leta 2006 smo ustanovili žonglersko skupino Čupakabra. Težko sicer govorim o sedanjem času, na treningu nisem bil že 3 mesece. (smeh) Veliko nastopamo, tudi 100 nastopov na leto imamo. Žongliranje te zasvoji, nimaš omejitev, trikov je neomejeno in vedno hoče več. Treniramo dvakrat na teden, enkrat letno gremo na evropsko žonglersko konvencijo, ravno drug teden bo spet – tokrat na Poljskem. Tam se zbere 3000 žonglerjev, izmenjujejo si znanje, vsi žonglirajo, noro je. Dolgo smo bila edina žonglerska skupina v Sloveniji, zdaj sta, mislim da, še dve. Vendar takšnega performansa oziroma stila, kot ga imamo mi, nima nobena v Sloveniji. Smo edinstveni. Imamo ognjene in ulične nastope, vodili smo tudi delavnice za otroke in pripravljali teambuilding delavnice za podjetja.

Kdaj ti je bilo nazadnje dolgčas?

(dolg premor in spogledovanje z ostalimi prisotnimi na intervjuju) Saj mi ni nikoli dolgčas. Vedno kaj najdem.

Poslovni angel s kulinarično žilico

Z Jugoslavom Petkovićem sva se srečala v Kinu Šiška, kjer imajo, zagotavlja, drugo najboljšo kavo v Ljubljani. Ko sem mu povedal, da pripravljamo poletno številko Zapika, v kateri bodo intervjuji s predstavniki generacije Y, se je zasmel in dejal, da je potem pol leta prestar. Verjetno je zgovorni Jeseničan najbolj poznan po tem, da je soustanovitelj spletne trgovine Mimovrste. V zadnjem času se veliko ukvarja s prenosom znanja in izkušenj na mlajše generacije podjetnikov, poleg tega je poznavalec kulinarike ter velik ljubitelj vina in kav. Kadar ne potuje, ga najdete na dogodkih, ki so povezani s startupi oziroma grajenjem z njimi povezane skupnosti.

Kakšni so bili tvoji začetki, torej preden ste s prijatelji ustanovili Mimovrste?

Ko sem dobil računalnik, je bil zelo popularen IRC in sem naredil skripto. To me je potegnilo. Nisem veliko igral računalniških iger, raje sem poskušal narediti kaj koristnega. Kmalu sem postavil strežnik, na njem pa sem imel storitve, kot so prvi slovenski dražbeni servis, pa brezplačno gostovanje za neprofitne organizacije in podobne zadeve.

Potem sem v tretjem letniku gimnazije dobil štipendijo za poletno šolanje v ZDA, ki sem ga prebil blizu New Orleansa. Nek sorodnik od družine, pri kateri sem bival, je delal pri firmi, ki je potrebovala spletno stran in so me vprašali, če bi to lahko naredil jaz. Tako sem dobil 350 dolarjev, kar je bilo za mene veliko in za njih malo. Ugotovil sem, da je to dober posel in da bom to še počel. Kasneje sem jim še dobrih pet let nudil gostovanje spletne strani, po mojem, ker so imeli slabo vest, da so tako poceni dobili spletno stran (smeh).

Po vrnitvi v Slovenijo sem bolj resno postavil strežnike za gostovanje in programiral še druge projekte, eden je bila denimo postavitev spletne trgovine. Takrat so prijatelji na Jesenicah ustanovili Domenco, ki je ponujala registracijo domen, zraven so imeli še gostovanje in so mi rekli, če se jim pridružim. Najprej sem rekel ne, ker sem bil še resen študent, ampak po enem letu sem se jim vseeno pridružil.

Mimovrste je nastal potem iz tistega softvera za spletne trgovine, ki smo ga prilagodili oziroma na novo napisali. Najprej smo sistem hoteli prodati velikim trgovinam, ampak nismo prišli niti do sestanka. Mislili smo, da mogoče nismo znali predstaviti, kaj naš softver zna. Leta 2001 smo odprli računalniško trgovino na Jesenicah, ki je postala osnova za spletno trgovino, ta je potem v pol leta dosegla tako prodajo, da smo ugotovili, da gre za resen posel.

Ampak zdaj si se odločil, da se umakneš tako iz Mimovrste kot iz Domence. Kako to?

Jaz sem bil vedno bolj človek v operativi, v načrtovanju in postavljanju novih produktov. Po spletu okoliščin sem postal začasni direktor z nalogo, da najdem direktorja za obe firmi. Za Domenco sem potem porabil dve leti, da sem našel pravega človeka, za Mimovrste pa štiri. Vmes je bilo podjetji treba voditi in skrbeti, da še naprej raste, ampak ko je bilo iskanje zaključeno, mi je bilo jasno, da bi še vedno rad nekaj razvijal. Ne v smislu programiranja, ampak načrtovanja produktov, sto-

ritev in tako naprej. Odločil sem se, da dam malo predaha sebi in firmam, ker sem vseeno delal že 13 let.

S čim pa se potem zdaj ukvarjaš, kakšno je tvoje delo?

Mislil sem si, da bi ta svoj »dopust« izkoristil tako, da bi s tem, kar sem se sam naučil in izkusil, poskušal pomagati podjetnikom, ki so še na začetku svoje poti, z nasveti ali s povezavo do ljudi, ki jim lahko pomagajo. Potem sem videl, da obstaja ogromna potreba po tem; da je veliko mladih, ki bi želeli biti podjetniki, ampak jim iz tisoč in enega razloga ne uspe. Eni potrebujejo malo motivacije, drugi denar, tretji znanje, vsem pa je skupno, da potrebujejo priložnost.

Konkretno pa pomagam organizaciji, ki se ukvarja s podjetniškim izobraževanjem oziroma usposabljanjem in želi lansirati program za usposabljanje mladih podjetnikov. Na drugi strani pa poskušam organizirati tudi malo bolj strukturirano podporo za startupe v obliki nekega programa, ki bi financiral zagon in hkrati pomagal z znanjem in nasveti.

So takšne narave tudi Silicijevi vrtički (Silicon Gardens), združenje mladih podjetnikov s področja visokih tehnologij?

Ne, to je povsem neformalna zadeva. Nastal je kot sporočilo javnosti oziroma medijem, da v Sloveniji že obstaja ekosistem startupov, se pravi, da jim po zgodbi o uspehu ni treba v Silicijevo dolino, ampak so že tu. Silicijevi vrtički zato, ker smo Slovenci vrtičkarji in je poimenovanje v slovenščini malce ironično. Ideja je nastala v družbi ljudi, kjer smo se veliko pogovarjali o tem, kaj se dogaja in kaj bi se lahko dogajalo na sceni, si izmenjevali izkušnje, iskali pomoč in mnenja. Iz tega je nastala ideja, da damo temu ime in da začnemo organizirati dogodke. Tako bodo podjetniki, ki iščejo pomoč, vedeli, kam se lahko obrnejo.

Vmes si omenil, da si bil »še« vesten študent, kaj to pomeni?

Na Fakulteti za družbene vede sem študiral sociologijo, ampak sem neke v tretjem letniku študij obesil na klin. Po eni strani realno nisem več imel časa za vse naenkrat, zato sem se odločil, da dam priložnost firmi, po drugi strani pa dejstvo, da nisem imel občutka, da se učim stvari, ki mi lahko konkretno pomagajo danes. Mislim, da je to eden od problemov slovenskega izobraževalnega sistema. Študentje po študiju veliko

Jugoslav Petković

letnik: 1981

status: podjetnik

”

Vedno, kadar sem mislil, da firma ne more brez mene, sem šel za dva tedna na dopust.

Podjetje ne more biti tako odvisno od enega človeka. “

vejo o preteklosti, nič pa o sedanjosti, in zato se morajo v resničnem svetu še veliko naučiti o sedanjosti, šele nato lahko razmišljajo o prihodnosti.

Situacija se izboljšuje, tudi sam se z veseljem odzovem na vabila, da predavam kot gostujoči predavatelj, ravno zato, ker menim, da mora biti pretok znanja iz gospodarstva v akademijo boljši. Ampak tudi, če nas sto hodi predavat, je to še vedno premalo. Izobraževanje je večplasten problem, ki se ga ne da zlahka rešiti. Zato delam na izobraževalnih projektih in če bo dovolj uspešno, bo morda nekoč postal formalno priznan program.

Na žalost pa imamo premalo ljudi, ki bi znali narediti produkte. Semantično sta izdelek in produkt eno in isto, toda jaz pravim, da je izdelek nekaj, kar znaš narediti, produkt pa je nekaj, kar zapolnjuje potrebo na trgu.

Kaj pa meniš o izobraževanju preko spleta, o platformah, kakršna je Coursera, kjer ugledne tuje univerze komurkoli zastoj ponujajo predavanja in vaje preko spletnega vmesnika?

Gotovo je izobraževanje eno od področij, ki je zrelo za resen evolijski korak naprej. Nespremenjeno je že vsaj 100 let in se realno še ni odzvalo na spremembe sveta, tako kot so se druga področja. Kar je po eni strani logično, ker je zelo regulirano – če hočeš nekoga učiti, moraš izpolnjevati veliko pogojev. Ampak internet omogoča, da se v Sloveniji uči od profesorja na Baliju, ki je sicer

Američan, je bil pa uspešen podjetnik na Kitajskem. To je realnost današnjega sveta in izobraževanje se mora temu prilagoditi. Če so trenutni programi prava stvar, ne vem, vem pa, da se na tem veliko dela. V naslednjih letih bo na tem področju velik preskok. Ko se pogovarjam z investitorji v tujini, ugotavljam, da zelo pozorno spremljajo področje izobraževanja.

Kaj pa slovenski študentje, razvijalci, podjetniki? Kakšne so njihove prednosti in kakšne slabosti?

V Sloveniji imamo veliko zelo dobrih inženirjev, obrtnikov, skratka ljudi, ki znajo delati. Če pogledamo tehnološke startupe, je tukaj ogromno programerjev, ki so na nivoju najboljših razvijalcev iz Silicijske doline. In to vedno bolj ugotavljajo tudi podjetniki in investitorji v tujini.

Na žalost imamo premalo ljudi, ki bi znali narediti produkte. Semantično sta izdelek in produkt eno in isto, toda jaz pravim, da je izdelek nekaj, kar znaš narediti, produkt pa je nekaj, kar zapolnjuje potrebo na trgu. Pogosti so startupi, ki izdelujejo rešitev, ki že obstaja. Potem jih vprašaš, zakaj pa bi to naredili, in odgovor je, da zato, ker znajo. Toda kako boš drugačen, kako boš šel na trg, kako boš prepričal kupce, kaj bodo tvoje prednosti pred konkurenco? V večini primerov teh odgovorov nimajo. Nekateri že, ampak to je na žalost zaenkrat bolj splet okoliščin oziroma sreča, niso pa se tega lotili analitično.

Kako vidiš sebe in celo sceno čez, recimo, deset let?

To je zelo nevhvalno vprašanje. Lahko, da bomo zelo uspešni, lahko da bomo čisto izgubljeni. Če gledam, kako so se stvari premaknile v zadnjih dveh letih in če bo šlo s tem tempom naprej, potem bomo zelo dobri. Po drugi strani pa imamo na žalost negativne indikatorje, recimo ta famozni zakon o preprečevanju podjetništva, kot mu jaz pravim, ki za deset let prepoveduje ustanovitev podjetja, če si bil pri enem, ki je šlo

v stečaj, na vodstvenem položaju. To je zelo napačen signal o usmeritvi podjetniškega okolja. Upam, da se bomo uspeli očistiti gospodarskih zgodb iz preteklosti in bomo potem lahko mladi naredili kakšne uspešne zgodbe, ki ne bodo nikomur nič dolžne.

Če se malce odmakneva od dela ... Kako pa je s tvojim prostim časom, verjetno si moral veliko delati?

V najbolj menedžerskem obdobju, ko sem delal po 12 ur na dan, so me spraševali, če hodim na dopust, in jaz sem začudeno odvrnil, da ja, seveda. Variante »sem podjetnik in že trideset let nisem bil na dopustu« so nore. To pomeni, da nisi podjetnik, ampak obrtnik in da stvar brez tebe ne more teči. Vedno, kadar sem mislil, da firma ne more brez mene, sem šel za dva tedna na dopust. Podjetje ne more biti tako odvisno od enega človeka. Ponavadi se je izkazalo, da firma čisto v redu gre, včasih je bilo še boljše brez mene. Ko delaš, delaš na polno, ne boš pa zmogel tega tempa, če si vmes ne boš odpočil. Imam to srečo, da miselno zelo lahko in zelo hitro preklopim med službo in prostim časom.

Kako je s kuhinjo? Na blogu pišeš, da si »culinary connoisseur« (kulinarični poznavalec, op. a.)? Je res, da gre ljubezen skozi želodec?

Hehe, ne, mislim, da ne gre, pomaga pa. S kuhanjem sem začel pred desetimi leti. V bistvu me je pritegnila ta scena z Jamiejem Oliverjem, ko je kuhinja prvič postala nekaj drugega kot resni kuharji z visokimi belimi kapami, ampak nekaj malo bolj dinamičnega in sproščenega.

Ko sem začel sam kuhat, me je potegnilo. Najprej kupiš testenine in omako in nekaj narediš. Potem kupiš testenine in

sam narediš omako ter vse skupaj lepše serviraš. Vidiš, da gre, pa naslednjič sam narediš še testenine in je še boljše. Tako se je začelo to navdušenje. Potem sem pred leti na Bledu odkril odlično restavracijo, ki je zdaj na žalost že zaprta, in to je bil totalni šok – ješ in ti ni jasno, kako je lahko hrana tako dobra in atraktivna? Potem me je začelo zanimati, kako se kaj naredi, in sem šel vprašat. Kuhar je bil ves navdušen, da koga to sploh zanima.

Potem sva postala prijatelja in mi je povedal, da v zadnjem času veliko dobrih kuharjev prihaja iz ameriške šole Culinary Institute of America. Ugotovil sem, da omenjena šola ponuja tudi krajše programe za amaterje in sem se dveh udeležil. To so enotedenski tečaji, kjer si v družbi sebi podobnih navdušencev in potem cel teden kuhaš. Odkar me je pičila perfekcionistična nota, se več ukvarjam tudi s francosko kuhinjo, ampak tam mora biti res vse perfektno. Za omako lahko potrebuješ tudi tri dni. Nimam veliko priložnosti, da se tega lotim, ampak kadar se, je fino. Primarno pa je, da je kuhanje zelo kreativna dejavnost in to je tisto, kar me je najbolj pritegnilo.

Ali se ta kreativnost izraža še kje drugje kot pri delu in kuhi, imaš kakšen poseben hobi, morda slikanje?

Ne, slikam ne. Moram malo pomisliti, če imam kakšen poseben hobi. Definitivno ne zbiram znamk (smeh). Verjetno bi tu lahko omenil potovanja. Ravno zadnjič sem prebral zanimivo misel: »Travelling is the only thing you buy that makes you richer.« (Potovanje je edina stvar, ki jo kupiš in te naredi bogatejšega.)

Dejan Rabič
Oto Žan

Odelia Ofori

letnik: 1981

status: novinarka

”

Ni dovolj, da hodiš samo v šolo in pričakuješ, da ti bo čez noč uspelo. Poprijeti moraš za počitniška dela, se neprestano učiti in pokazati spoštovanje do tistih, ki so ti pripravljeni pomagati. “

“Če nisi sam pripravljen prehoditi dodatne milje, ti pri tem ne bo nihče pomagal”

Z Odelio sva skupaj delali na projektu nemške postaje Deutsche Welle. Po druženju v Belgiji in Nemčiji sem jo zdaj ujela v njeni rojstni Gani. Če je v Evropi kakšen pogled pritegnila predvsem s svojim privlačnim videzom in širokim nasmehom, je kot ena glavnih televizijskih poročevalk v Akri nenehno v centru pozornosti. Večkrat nagrajena ganska novinarka se kljub svojim rosnim 30 letom in dejstvu, da je ženska, uvršča med najboljše novinarje v regiji in se posledično predstavlja kot vidna predstavica ganske generacije Y.

Se sama vidiš kot uspešna predstavica generacije Y?

Definitivno se vidim kot izvir inspiracije za mlado generacijo. Mladi me pogosto kontaktirajo, vse pogostejše mi pišejo kar prek Facebooka, in me zasuvajo s svojimi zgodbami, idejami, vprašanji in vabili. Velikokrat me sprašujejo, kako gredo lahko po mojih stopinjah in me poprosijo za moje mnenje o svojih novinarskih delih. Predvsem pa se mi zdi, da so moje zgodbe tiste, ki so navdihujoče – moje zgodbe imajo vpliv na širok krog ljudi in ta vpliv je izrazito pozitiven, kar je tisto, kar šteje kot kriterij uspešnosti.

Kakšne so te zgodbe?

Delam na področju notranjih zadev, znotraj katerega iščem zgodbe z močnim družbenim sporočilom. Želim, da imajo zgodbe vpliv – na posameznike, zakone, politiko. Domet je odvisen od zgodbe. Pred kratkim sem v enem od svojih prispevkov poročala o stari gospe, ki je slepa in si že sedem let ni mogla privoščiti mesa. Po tem, ko je bil prispevek predvajan, jo je eden od gledalcev poiskal, jo peljal v bolnico in ji pokrtil stroške operacije očesa. Danes gospa spet vidi in ima posledično bistveno boljši življenjski standard.

Lansko leto pa sem vplivala celo na sprejetje novega zakona. Delala sem na zgodbi o neki psihiatrični bolnišnici, v kateri je na stotine pacientov in samo nekaj sester, ki nemočno skrbijo za varovance. Včasih je bil v stavbi zapor in ureditev je ostala praktično enaka! Da ne omenjam, da je bila velika večina pacientov sprejeta zaradi kriminalnih primerov, v katerih je psihiatrično diagnozo obtoženih določil sodnik, brez kakršnega zdravniškega mnenja. To me je seveda šokiralo in o primeru sem poročala kar šest mesecev. Toliko je namreč vzelo, da so v parlamentu potrdili zakon o ureditvi psihiatričnih bolnišnic.

Kako pravzaprav študentka geografije postane tako uspešna novinarka?

Med študijem me je na hodniku univerze ustavil moški in mi rekel, da imam čudovit glas in da bi se morala prijaviti za delo na radiu. Ker je to ponovil vsakič, ko sem ga srečala, hkrati pa je bil izredno čeden, ga nisem želela razočarati. Tako sem poslala pismo na študentsko radijsko postajo, kjer so me takoj sprejeli. Kot mlada aktivna novinarka sem si po nekaj letih želela več.

Prijavila sem se na tekmovanje za enoletni staž na osrednji televizijski postaji. Zmagala sem na tekmovanju in se pridružila televizijskemu kolektivu, kjer so me po zaključku staža vzeli v službo.

Katerih trenutkov iz svoje novinarske kariere se štiri leta kasneje najraje spominjaš?

Rada se spominjam konference Organizacije združenih narodov o podnebnih spremembah na Danskem, kjer sem prvič pridobivala mednarodne poročevalske izkušnje. Tam je bilo ogromno pomembnih ljudi in ogromno pomembnih informacij. Nisem vedela, kam iti, katera novica je bolj pomembna od druge in kako se odločiti, kakšne informacije bom posredovala svoji državi. Tudi ostalih mednarodnih izkušenj se rada spominjam – dela z Deutsche Welle v Nemčiji, poročanja z

Japonske ali iz Južne Afrike ... Te izkušnje niso zgolj lepi spomini sami po sebi; hkrati ti ponudijo priložnost, da se učiš od novinarjev iz drugih držav in pridobiš na svoji kredibilnosti. Prav zaradi velikih mednarodnih zgodb ima moje lokalno poročanje več vpliva in odziva.

Vedno znova me preseneti, kako vsestranski so mladi evropski novinarji. Kot televizijska novinarka sama znam samo poročati in nekaj osnov snemanja – pa še to zgolj zato, ker sem malo bolj pustolovska od ostalih stanovskih kolegov. Mladi novinarji iz Evrope in Japonske znajo vse; od rokovanja z računalniškimi programi, urejanja, snemanja in pisanja.

Omenila si delo z novinarji iz drugih držav. Kako se njihovo delo razlikuje od tvojega?

Vedno znova me preseneti, kako vsestranski so mladi evropski novinarji. Kot televizijska novinarka sama znam samo poročati in nekaj osnov snemanja – pa še to zgolj zato, ker sem malo bolj pustolovska od ostalih stanovskih kolegov. Mladi novinarji iz Evrope in Japonske znajo vse; od rokovanja z računalniškimi programi, urejanja, snemanja in pisanja. S podobnimi vtisi se vračajo tudi ostali ganski novinarji, kar nas vse bolj spodbuja, da svoja obzorja širimo tudi sami. Z vsestranskostjo lažje stopiš na trg dela in si tudi sicer bolj samostojen v svojem ustvarjanju.

Se ti zdi, da je realnost novinarjev v podsa-harski Afriki težja od evropske?

Težje je predvsem, če si ženska ... in to mlada ženska. Težko je splezati po lestevici, pokazati moraš ogromno znanja in poiskati

svojo nišo – najti področje zanimanja, ki ga lahko pokriješ na svoj lasten način. Sama sem svojo nišo našla v gospodarskih temah, kar je tradicionalno področje starejših moških, in ga osvetlila na družbeno angažiran način. Starejši kolegi se danes neprestano pritožujejo, če pokrivam pomembno zgodbo, češ da bi morali biti sami na mojem mestu. Na mojem mestu so bili v resnici deset let, a niso izkoristili priložnosti, kot bi jih lahko.

Verjetno sama ne boš postala ena izmed nevoščljivih starih novinarjev, saj razmišljaš o spremembi kariere.

Res je, trenutno se učim za pastorko. Zdi se, da sem videla ogromno zgodb in da imam veliko izkušenj o svetu. V tem času je bila religija ves čas z mano. Mislim, da bo kmalu čas, da naredim še več prostora za pomoč soljudem in da vso svojo energijo usmerim v pozitivne spremembe pri ljudeh, ki potrebujejo podporo in spodbudo.

Kakšne podpore in spodbude bi bili potrebni mladi v Gani?

Vsi mladi si tako močno želijo biti uspešni, slavni in bogati, vendar za to ne bi nihče nič naredil. Začeti je treba na začetku in zdi se mi, da se premalo mladih tega zaveda. Ni dovolj, da hodiš samo v šolo in pričakuješ, da ti bo čez noč uspelo. Poprijeti moraš za počitniška dela, se neprestano učiti in pokazati spoštovanje do tistih, ki so ti pripravljeni pomagati. Če nisi sam pripravljen prehoditi dodatne milje, ne moreš pričakovati, da ti bodo ljudje pomagali na tvoji poti.

 Pina Sadar

 Ekke Vasli

MLADINSKI SPLETNI PORTAL ZAPIK.SI

ZAPIK – Zabavno, ažurno, poučno, informativno, kul

Spremljajte nas!

KŠK prvič v zgodovini v lastnih prostorih

Otvoritev novih prostorov Kluba študentov Kranj je potekala pred novo Info točko Kluba študentov Kranj, na naslovu Slovenski trg 3, pod nekdanjimi prostori kranjske knjižnice.

The Mor(r)ons s svežo plato

Nov album "Down the sunnyside lane" so štirje Kranjčani, ki prisegajo na mešanico skate-punka, punkrocka in hardcora, predstavili na kranjskem Train-station Squatu.

Zaključil se je že 18. Rock Otočec!

Za nami je že 18. Rock Otočec, ki je potekal od 27. 6. 2012 do 1. 7. 2012 na jasi pri Gradu Otočec.

KOLUMNNE, REPORTAŽE, INTERVJUJI

Mala Španka: The field of stars

Every summer a lot of people who are bored of the typical holidays, which more often than not mean lying under the sun in a much crowded beach, prefer to enroll themselves in an exciting and historical trip that might start in various places over Europe but eventually ends in a north-west Spanish city. Do you already know about what I refer to? I will give you an unmistakably clue: Santiago de Compostela.

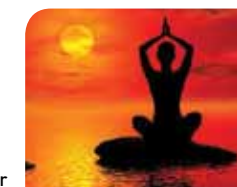
 Maria Angeles Sanchez

Karmični zakon, kaj je to?

Živimo, dihamo, smo. Ob tem se vsi srečujemo z vsakodnevnimi odločitvami in dilemami, ko moramo presojati, katero dejanje je pravilno in katero napačno in vsakodnevno risati svojo pot z izbiranjem 'pravih' besed, dejanj, celo misli in čustev. Nekateri izbirajo dobro, postanejo pozitivni, uspešni odrasli, življenje jih pripelje do zadovoljivih karier in vsaj deloma uresničenih sanj, medtem ko nekateri včasih malo 'butnejo' mimo in se odjajo z napačnimi odločitvami.

 Maja Šter

Poroka a la Siciliana

Dolga bela obleka zaplava iz starodobnega kabrioleta. Svatje, skoraj brez izjem odeti v črno in temna sončna očala, glasno pozdravijo nevesto in se nato posedejo v pregret interier majhne mediteranske cerkve. Glave se skoraj sinhrono obrnejo proti vhodu, kjer se izriše podoba neveste v razkošni belini. Z očetom pod roko in s tančico čez obraz mimo očaranih vzdihov svatov odkoraka proti oltarju, kjer jo zadovoljno čaka ženin. Začenja se sicilijanska poroka.

 Pina Sadar

Bine Žalohar

letnik: 1986
status: smučar
prostega sloga

” Za nobeno ceno se ni vredno izpostavljati enormni moči narave. “

»Strah je le stanje duha«

Bine Žalohar je 26-letni Kranjčan, ki je v zadnjih letih na domačih tleh nepremagljiv v freeskiju. V smučanju prostega sloga, ki postaja vse bolj in bolj priljubljeno, je dosegel že 6 naslovov državnega prvaka, prav tako pa se je večkrat izkazal v mednarodni konkurenci. Poleg smučk mu niso tuji downhill kolo, BMX kolo, deska za surfanje ... Ker je poletje pravi čas za deskanje na valovih in ker pri nas ni ugodnih valov, smo Bineta ujeli ravno na počitnicah na Baliju in intervju opravili preko elektronske pošte.

Kdaj si sploh začel s freeride smučanjem? In kako to, da si se odločil poskusiti v freeskiju, ki pred leti še ni bilo tako priljubljeno, kot je danes?

S freeskijem sem se spoznal leta 2005, ko sta me Urban Simčič (telemark Slovenija) in Žiga Noe (akrobatsko smučanje) poklicala, če bi šel na Stari vrh z njima skočit skupinsko salto. Takrat se je namreč zbralo 33 modelov, vključno z mano, ki sem se moral v 2 urah naučiti salto nazaj, prišlo za roke in ob skupinskem štartu naenkrat napravilo skupinsko salto. To je bil tudi državni rekord, ki velja še do danes. Nato sem počasi začel odkrivati freeski in se učil trikov preko gledanja filmov, kmalu pa so sledila tudi prva tekmovanja, ki so bila na začetku zgolj ekshibicijska.

Si poskusil kdaj tudi deskati na snegu? Kaj so prednosti smučanja v primerjavi z deskanjem?

Bordam že od drugega razreda osnovne šole. Takrat je bilo to najbolj kul in enostavno si moral bordat. Nato mi je mama pri 16 letih kupila smuči in nisem imel izbire. Lahko si predstavljate, da so tiste carving dilce zaradi skokov in vožnje po drsnih objektih kaj kmalu končale v slabem stanju. Bordat je bilo super, ampak ko sem odkril novo obliko smučanja, mi je največ pomenilo, da bi postal tako dober kot Tanner Hall, ki je bil takrat najboljši na svetu.

Rad bi smučal najbolje, bil del največjih tekmovanj na svetu in dosegal najboljše rezultate v svetovnem merilu. To me žene.

V Sloveniji si v zadnjih letih nepremagljiv. Kaj so najpomembnejše odlike, ki ločijo najboljše smučarje prostega sloga od ostalih? Talent, trening, pogum?

Sem 6-kratni državni prvak v disciplinah slopestyle in big air, kar mi ne pomeni toliko kot pa dejstvo, da lahko prek svojih rezultatov doma nastopim na največjih tekmah v tujini (invitational event, svetovna prvenstva, svetovni pokali, freeride tekmovanja na najvišji ravni). Osredotočam se predvsem na svoj položaj v tujini. Rad bi smučal najbolje, bil del največjih tek-

movanj na svetu in dosegal najboljše rezultate v svetovnem merilu. To me žene. Svoje življenje sem posvetil temu športu in ne gre le za trening, talent ter pogum. Včasih treninga ni bilo toliko, sedaj pa je potrebnih vsaj 120 smučarskih dni na leto in še dodatni programi. Vse to kombiniram še z delom (poučevanje smučanja v tujini) in tudi šolo.

Pri ekstremnih športih je vselej prisoten tudi strah. Že več let se ukvarjaš s freeskijem, koliko strahu sploh še čutiš pred skoki in kako ga premaguješ?

Strah je le stanje duha, ki ga z leti udejstvovanja s takimi športi znaš ukrotiti. Ne govorim, da strahu ni, le kontrolirati ga znam bolje kot ostali, saj sem prepričan v svoje znanje in sposobnosti.

V svoji karieri si doživel že številne poškodbe. Kaj vse te je doletelo?

V vseh letih, vključno s tem, ko sem tekmoval v gorskem kolesarstvu, sem imel 43 večjih poškodb. Recimo, da bom čutil posledice vseh pretresov in operacij, a se s poškodbami ne obremenjujem. So sestavni del športa in ko se poškodujem, je smučanje edino, kar me motivira. Osredotočim se na rehabilitacijski program in opravim, kar je treba, da pridem nazaj v relativno hitrem času. Poškodbe obeh kolen so bile do sedaj najtežje okrevanje, ki sem ga dal skozi. Vrnitev po taki poškodbi traja od 6 do 9 mesecev, s tem, da prideš na isti mentalni nivo šele po enem letu.

V preteklosti si imel kar hudo izkušnjo s plazom. Ali lahko prosim malo bolj podrobno opišeš, za kaj je šlo in o čem sploh razmišljaš, ko se boriš za preživetje pod plazom?

Odnesel me je kar strašljivi mali plaz, ki se je, ko smo pregledovali posnetke, izkazal za hujšega. Zgodilo se je na Kaninu, kjer sem pred leti snemal prvi slovenski freeski film Evolution z Juretom Brecljnikom. Našli smo res lepo področje, a sem imel že takoj slab občutek o varnosti. Ker sem bil še zelo zelen, sem se spustil in ob prvem zavoju je počilo. Tišina. Nato pa se zaveš, da ni šale in da je treba stvari ulti. Levo od mene je bil vhod v brezno, ki je na srečo posrkal ves sneg, zato sem smučal čisto po robu vhoda in upal na najboljše. Desno od mene je bil 150-metrski prepad in pred mano še ena luknja, ki sem jo preskočil, saj niti nisem vedel, da je tam. Šele, ko sem videl posnetek, me je stisnilo. Haha.

Kaj šteješ za svoj največji uspeh v karieri?

Sem 6-kratni državni prvak, lani sem bil 29. na svetovnem prvenstvu, leta 2009 sem bil zmagovalec One hit wonder invitational eventa v Avstraliji. Recimo, da mi ti uspehi nekako pomenijo največ. Za še večji uspeh si štejem sam preboj na največja tekmovanja na svetu.

Ali se od freeride smučanja da živeti?

Seveda, v tujini brez problema. V Sloveniji pa je novinarstvo zelo neizobraženo, posledica je tudi slaba medijska pokritost športa. Temu sledi, da sponzorji niso pripravljeni investirati več sredstev v slovenske športnike. Poleg tega nekatera podjetja pri nas ne znajo tega športa tržiti na pravi način. Šport je kul in predstavlja core. Ni ga mlajšega od 15 let, ki mu freeski triki ne bi odprli ust, a hkrati starejši pogosto na to gledajo kot na neke vrste afnanje. Žalostno pa je, da nas že sama smučarska zveza obravnava kot neke levake, s tem, da je Filip Flisar, ki je sicer član nekoliko bolj alpinske izvedbe našega športa, svetovni prvak. K sreči ima model brke, da vsaj to lahko trži. Jaz sem zelo kritičen do medijev in do kakih »strokovnih člankov«. Mogoče tudi zato ne iztržim kakega cekina več kot bi lahko, če bi le slepo sledil in kimal.

Ni pa tvoja ljubezen samo smučanje. S katerimi športi se ukvarjaš, kadar nisi na smučkah?

Prva ljubezen je bila kolo. Sedaj, ko nimam dovolj časa, v kleti biva le še BMX, včasih pa so bila tam še druga kolesa. Poleg tega sem pred leti poizkusil deskati na valovih. Trenutno sem v Indoneziji, kjer so najboljše valovi na svetu. Deskanje na valovih mi predstavlja velik izziv, saj mi valov nimamo in je tudi eden najtežjih športov, v katerih sem se preizkusil. Da si ob tem ne boste predstavljali poležavanja na plaži, plovčkanja na pencah in žuranja ponoči. V vodo grem ob šestih zjutraj in naredim 2 treninga na dan. Vse skupaj 5 do 6 ur deskanja in veslanja proti toku. Poleg tega se rad tudi potapljam na dah, letos pa sem si kupil še puško za podvodni ribolov, ki jo bom jutri prvič preizkusil v lovu na tune in hlastače.

Potovanja lahko tudi niso tako kul. V slabem vremenu čakam v mrzli sobi na vlažnem jogiju, da posije sonce in grem smučat.

Ogromno tudi potuješ po svetu. Kje ti je najbolj všeč in zakaj?

Lahko rečem, da je povsod lepo, a doma najlepše. Potovati je super, če imaš to možnost. V Sloveniji nam lepota ne manjka in je ne bi menjal za nič na svetu. Je pa res, da sem mnenja, da naj pade vlada in da naj se Janševi časi obrnejo. Dovolj imam dejstva, da srednji sloj, med katerega se štejem, iz leta v leto najbolj nastrada. Moram pa dodati, da se da potovati tudi z malo denarja. Moraš se znajti in spoznati prave ljudi, ki ti lahko pomagajo, s tem, da jim na drugačen način vrneš uslugo. Velikokrat pa potovanja tudi niso tako kul. V slabem vremenu

čakam v mrzli sobi na vlažnem jogiju, da posije sonce in grem smučat. Najlepše in najzanimivejše so zgodbe, ki jih ta potovanja pišejo.

S potovanji ponavadi pridejo tudi raznorazne izkušnje. Imaš mogoče s svojih potovanj kakšno zanimivo zgodbo?

Mnogo. Od zanimivih čudnih oseb, ki jih srečaš na letališčih, do kengurjev pred vrati, ukradenih smuč, pijanih tujih trenerjev in nočnih zabav. Ena prigoda se mi je zgodila ravno včeraj. S punco Tajo sva raziskovala majhen otoček Cennigan, ki šteje okoli 500 ljudi. Hotela sva fotografijo z menoj na klifu in razpršeno vodo v ozadju. Na 15 metrov visokem klifu sem čakal na ogromen val, tu so valovi na strani oceana visoki od 2 do 6 metrov in dosežejo stene, ki so visoke 3-krat toliko. Splezal sem na ultra ostre čeri 2 metra od roba klifa in čakal na »bombo«. Val je počil ob klif in pometel z mano po čerih, kot da sem mala ribica. Izgubil sem sandale, stekel bos po čerih do varnega območja in se smejal od presenečenja. Ko sva ob motorju pokrivala globoke ureznine, je prišel še enkrat večji val, ki je poplaval tudi »varno območje«, kjer sem se še pred parimi sekundami smejal. Nato se je obraz zresnil, saj sva se oba zavedla, da če bi se slikal na čerih kako minuto pozneje, ne bi nihče od naju ostal živ. Dejstvo, da je ocean nekaj najmočnejšega na svetu in podobnost s plazovi v gorah zelo enaka, govori, da se za nobeno ceno ni vredno izpostavljati enormni moči narave.

Kakšne imaš pa načrte, želje za naprej?

Ko boste brali intervju, bom verjetno že v Južni Ameriki, natančneje Čilu, kjer bom snemal naš najnovejši snowboardersko-freeskijski film. Untouched project bo projekcijo filma predstavil sredi oz. konec decembra v Kinu Šiška. Film bo predstavljal okolje, ki je praktično nedotaknjeno in našo dejavnost v njem. Nato se bom pričel pripravljati za svetovni pokal in ostale tekme, saj bom letos z nekaj sreče lahko dosegel normo za nastop na Olimpijskih igrah. Če se to ne bo zgodilo, se ne bom prav dosti sekiral, saj bo naslednja sezona zelo pestra v smislu snemanja in ostalih tekem. Rad bi tudi nadaljeval s snemanjem za filmske produkcije. V preteklosti sem že posnel nekaj kul delov (Evolution, +358, Untouched project, Grillementary), vendar si želim še več. Sicer pa mi freeskiing pomeni biti dober na vseh področjih, ne le tekmovanjih in snemanjih. Celostno znanje mi pomeni največ in k temu bom stremel tudi v naslednjih sezonah. Rad skačem in smučam po terenu, ki mi predstavlja izziv. To je vse kar si želim.

Kot si že omenil, bo na naslednjih olimpijskih igrah v Sočiju prvič na sporedu tudi disciplina slopestyle. Verjetno bi bilo nekaj neverjetnega nastopiti na Ol?

Nič neverjetnega ne bi bilo, vse je možno. S pravilnim pristopom, dovolj sredstvi, ki jih sicer ni in ni ter nekaj sreče, je tudi to možno. Če bi bil moj nastop tudi prvi slovenski nastop v slopestyleu na Ol v zgodovini, pa tudi ne bi bilo »svoh«.

Žan Sadar

arhiv Bineta Žaloharja

Deja Crnović

letnik: 1986

status: novinarka

”

Če pričakuješ, da bo novinar zgolj posredoval in širil informacije, potem verjetno nimajo več tako velike vloge. Bistvo novinarstva danes je, da novinar v tej poplavi informacij zbere najbolj relevantne in jih zna umestiti v nek kontekst. “

»Eno fino opravičilo, da nas nikjer ne jemljejo resno.«

Diplomantka univerzitetnega programa Komunikologija, smer Trženje in tržno komuniciranje, publicistka, kulturna novinarka, prejemnica Prešernovega priznanja za diplomu, dekle, ki poleg tega, da piše za digitalni medij Planet Siol, prav tako dela na doktoratu na področju študija spolov, in moja soseda na Bledu, dokler naju ni ugrabila Ljubljana. Po več letih sva se na sončen ponedeljek spet srečali v lokalu Ambient blizu RTV-ja in se, namesto, da bi nadoknadili zamujeno, malce bolj uradno pogovarjali o njeni diplomski nalogi, možnostih zaposlitve za mlade in seveda – o generaciji Y.

V diplomski nalogi si obravnavala film Let nad kukavičjim gnezdrom. Kako si prišla do tega filma?

Ne spomnim se točno, zakaj sem si izbrala ravno ta film, pač bil mi je všeč. Hotela sem pisati diplomu prav o filmu, o feminizmu, ampak je bilo to treba nekako navezati na trženje, zato sem si izbrala Let nad kukavičjim gnezdrom, ker se mi je zdelo, da lahko o tem filmu dovolj povem. Film mi je bil namreč že dolgo všeč in preden sem se lotila pisanja diplome, sem prebrala še knjigo.

Kaj pravzaprav pomeni moško in žensko branje filma?

Vsako besedilo, sliko ali film lahko beremo na več načinov. Pri diplomski nalogi sem se odločila, da pišem o dveh različnih načinih branja Leta nad kukavičjim gnezdrom, to je moško branje, ki je ponavadi prevladujoče in kjer na moške gledamo kot pozitivne like, na ženske pa kot tiste grozne like, ki maltretirajo moške, in žensko branje, pri katerem na stvar pogledamo z druge plati. Poanta je bila, da se gleda na neko vsebino tudi skozi druge oči, kajti ta film so tudi v trženju predstavljali kot film o kratenju človeške svobode in upiranju proti avtoritarnim sistemom, kjer glavnega negativca predstavlja ženska. V ženskem branju se stvar obrne, mogoče ni problem v tem, da je sestra Ratched zlobna, ampak je mogoče problem v teh hospitaliziranih moških. V filmu imajo moški liki v norišnici večinoma nerazčiščene probleme z ženskami, na primer niso preboleli svoje mame, so poročeni z žensko, a latentni geji, imajo lahko odnose le s prostitutkami ...

Kakšno je bilo tvoje branje filma Let nad kukavičjim gnezdrom, ko si si ga prvič ogledala?

Film prvič ponavadi bereš tako, kot je hotel režiser. Let nad kukavičjim gnezdrom je recimo posnet tako, da te napeljuje k temu, da sočustvuješ z likom Jacka Nicholsona, McMurphyjem, čeprav je problematičen, in da se ti zdi sestra Ratched negativka, čeprav ni z njo v resnici nič bistvenega narobe, saj le opravlja svoje delo. Z njo je sicer res težko simpatizirati, ker ti režiser tudi ne da priložnosti, da bi jo spoznal. Nikoli ne veš, kaj počne doma, ni človek, ampak stroj, v knjigi je celo opisana kot robot. Ampak če gledaš na vse to drugače, je samo sestra, ki se drži pravil. Zanimivo mi je bilo to, da se nihče ni spril na šefa

bolnišnice, on je bil faca, psihiatri so bili po mnenju bolnikov kul, sestra je bila pa tista dežurna krivka. Pacienti v filmu ne prenesejo, da jim diktira ženska.

Ponavadi je sicer tako, da se lotiš drugečnega branja pri drugem, tretjem ogledu filma, ko se osvobodiš pogleda, ki ti ga narekuje režiser. Tako da je bilo moje branje žensko lahko šele kasneje.

Kakšen pomen je imelo pri dojetanju in uspehu filma trženje?

V diplomski sem poskusila pokazati, da je trženje skušalo okrepiti to moško branje. Na vseh različnih plakatih za film so bile prisotne razne variacije na to, da gre za film o boju za svobodo, poudarek je bil na ograji, omejevanju svobode in podobno. Recimo na jugoslovanskem plakatu je bil prikazan Jack Nicholson s ključavnico skozi glavo. Tudi predfilm je bila narejen tako, da je skušal prikazati, kako je Nicholsonov lik prijeten in zaprt po krivici, da ga družba ne razume in da ga je uničil sistem, ampak v resnici je pa posiljevalec mladoletnic. V vseh primerih trženja filma je sestra Ratched prikazana le na kratko kot neka pošast.

V diplomski nalogi govoriš tudi o buddy žanru. Za kaj gre?

Buddy žanr je žanr, kjer je večina likov moških, ženski liki pa imajo obrobno vlogo. Sem spadajo filmi, ki govorijo o pristenem moškem zavezništvu in prijateljstvu. Vlogo osrednjega ljubezenskega zapleta prevzame zveza med dvema moškima. To je žanr, ki se je v novem Hollywoodu uveljavil kot neka kontra ljubezenskim zgodbam in je poudarjal idejo »mi moški se družimo in smo face in ženske ne bodo prišle med nas«.

Meniš, da ti je Prešernovo priznanje za diplomsko nalogo odprlo nova vrata?

Zdi se mi, da so ga bili veseli, ko sem se vpisovala na doktorat, drugače se mi pa ne zdi, da je bistveno vplival na kaj drugega, recimo sploh pri službi ne. Fino ga je imeti in zdi se ti dobro, ko to napišeš v CV, sicer pa razen tega, da sta bila mama in oče ponosna, nima nobene veze.

Vsako leto diplomira več kot 20.000 študentov; kam z vsemi temi diplomiranci? Včasih so diplome zagotavljale službo, danes jo ravno diplome "odnašajo". Kako gledaš na to celotno situacijo?

Ponavadi je tako: če te želijo redno zaposliti, je pogoj, da imaš diplomu, ampak se mi zdi, da se le redko dogaja, da bi nekoga želeli redno zaposliti. Zdi se mi, da imajo delodajalci raje študente, ki so, recimo, že zaključili vse obveznosti, ampak še nimajo diplome, torej še imajo status in delujejo kot rezervna delovna sila. Študenta vedno lahko pripelješ za polovične stroške namesto nekoga bolj izkušenega, ki je dražji. Kot študent si fleksibilen in poceni, ko pa enkrat diplomiraš in nimaš več statusa, je pa jeba, treba je spremeniti pogodbo in pogoje, seveda, če te sploh še hočejo.

Izobrazba se viša, nivo znanja pa pada. Se strinjaš s to izjavo?

Niti ne, ker se mi zdi to eno izmed teh podtikanj mladi generaciji, da če imamo vsi diplome in izobrazbo, verjetno manj znamo. Kot študentka FDV tako ali tako že ves čas poslušam, da moja izobrazba ni nič vredna. Verjetno so primeri, kjer so ljudje, ki imajo diplomu, neuporabni, se mi zdi pa nepravilno to posploševati. Konec koncev nisi na faksu samo zato, da se učiš, kar ti povejo na predavanjih, ampak da pridobiš in razgledanosti, da se zgradiš kot oseba.

Je imelo dejstvo, da je tvoja mama novinarka (Janja Koren, op. a.) kaj pri tem, da si se tudi sama usmerila v to področje?

Verjetno, ja. Zdi se mi, da so vsi pričakovali, da bom tudi jaz novinarka, jaz pa sem se tega branila, zato sem tudi šla študirat trženje, ker sem mislila, da potem pa sploh ne bom novinarka. Potem sem pa v drugem ali tretjem letniku faksa dobila priložnost delati pri Mladini, na koncu se je pa to študentsko delo malo zavleklo in sem sedaj že približno šest let v novinarstvu.

Konec koncev nisi na faksu samo zato, da se učiš, kar ti povejo na predavanjih, ampak da pridobiš na razgledanosti, da se zgradiš kot oseba.

Se ti zdi, da imajo novinarji v današnjem svetu, ko se informacije prek spleta širijo po družbenih spletnih straneh s svetlobno hitrostjo, še tako veliko vlogo, kot so jo imeli pred digitalno revolucijo?

Odvisto kaj pričakuješ od novinarja. Če pričakuješ, da bo novinar zgolj posredoval in širil informacije, potem verjetno nimajo več tako velike vloge. Bistvo novinarstva danes je, da novinar v

tej poplavi informacij zbere najbolj relevantne in jih zna umestiti v nek kontekst. To je danes naloga novinarja in recimo to, da malo več komentiramo. S hitrostjo družabnih omrežij se težko kosa, mislim pa, da redko lahko dobiš celotno zgodbo z družabnih omrežij, moraš imeti nekoga, ki to spremlja in ti razloži.

Se strinjaš s pripisanimi značilnostmi generacije Y: da smo bolj tehnološko osveščeni, na službo gledamo kot na vir dohodkov za udobno življenje in preživljanje prostega časa z družino in prijatelji, ambiciozni, željni uspeha, išoč pozornosti, narcisoidni, zavračamo družbene norme, individualisti, hitro prilagodljivi novim okoliščinam, ne priznavamo avtoritet, imamo izrazito željo po svobodi, smo zelo radovedni, veliko zahtevamo od sebe in drugih?

Saj se sliši ful dobro, samo se mi zdi, da je to eno fino opravičilo, da nas nikjer ne jemljejo resno, sploh ko pride do vprašanja službe. Da, saj je vseeno, saj smo fleksibilni in nam je služba le nekaj za dohodek. Saj večinoma niti nimamo priložnosti, da bi bila kariera nekaj, okoli česar bi lahko gradili svoje življenje, saj smo kot v neki čakalnici; čakamo, da pridemo na vrsto, ker so vsa dobra mesta že razdeljena in se jih starejši tako krčevito oklepajo. Recimo ni veliko mentorjev, ki bi vzgajali mlajše, namreč, takoj ko bi jih naučili, kako se stvari delajo, bi

Saj večinoma niti nimamo priložnosti, da bi bila kariera nekaj, okoli česar bi lahko gradili svoje življenje, saj smo kot v neki čakalnici; čakamo, da pridemo na vrsto, ker so vsa dobra mesta že razdeljena in se jih starejši tako krčevito oklepajo.

jih ti začeli ogrožati. Kar pa se tiče zavračanja družbenih norm; včasih sem presenečena, kako učinkovito jih moji sovrstniki sprejemajo in dojemajo za svoje.

Kakšne so tvoje želje za prihodnost – bi se zaposlila kot akademska raziskovalka, ostala v novinarskih vodah ali počela kaj drugega?

Dokler delam doktorat, se mi zdi, da me odločitev o karieri še čaka, čeprav vem, da to ni čisto res. Občasno seveda nastopi kriza, ko ne vem, ali bi to še počela ali ne, po drugi strani pa uživam v novinarstvu. Pravim si, da se bom odločila, ko (če) doktoriram.

 Urša Bajželj
 Blaž Šter

**Neva
Bajc**

letnik: 1985

status: podjetnica
in ustvarjalka

” Pri nas kupujejo vsi tisti,
ki ljubijo slovenske unikatne
izdelke in znajo ceniti takšen
način dela.
“

Ljubezen do unikatnosti

Marsikdo izmed nas danes sanja o sanjski službi. O njej lahko začne razmišljati že v zgodnjem otroštvu, v osnovni ali srednji šoli, lahko pa šele nekaj mesecev pred vpisom na fakulteto. Iščemo različne kvalitete in imamo več idej, kaj pričakovati od izbranega poklica. Ena izmed takih pogostih značilnosti pa je zagotovo tudi užitek, s katerim bi to delo opravljali. Takšno delo si je zagotovila mlada podjetnica in ustvarjalka Neva Bajc, lastnica trgovinice Babushka Boutique v Ljubljani. Z znanjem, ki ga je pridobila na Fakulteti za podjetništvo, in z ljubeznijo do unikatnih izdelkov se trudi svojim kupcem ponuditi neponovljiv dizajn po dostopnih cenah in približati drugačno umetnost tudi tistim, ki zanj še niso dovzetni. V prijetni trgovinici nežnih rožnatih barv, ki jo lahko najdete v neposredni bližini hotela Lev v Ljubljani, so združeni unikatni izdelki mladih ustvarjalk in ustvarjalcev. S pestro ponudbo, ki jo ponuja Babushka, lahko vsakdo najde nekaj za svoj okus – od lesenega nakita, poletnih živobarvnih oblekic, brošk in raznobarnih malenkosti, s katerimi si lahko polepšamo stanovanje. Ob vstopu v trgovino nihče ne more zgrešiti ročno izdelanih plišastih igračk, ki lahko zapolnijo vsako prazno zofo, niti velike bele ptičje kletke, okrašene z vijoličnimi in rdečimi rožicami. Neva, ki je idejo za novo trgovino dobila na potovanjih po evropskih prestolnicah, želi Slovencem približati tudi tuje trende, zato je k sodelovanju povabila nekaj tujih oblikovalcev. Želi širiti in dopolnjevati zgodbe vseh tistih, ki jih še niso imeli priložnosti predstaviti množici.

Velikokrat se najde kakšen študent, ki je prepričan, da mu znanje s fakultete ne bo veliko koristilo v službi, ti pa bi brez študija podjetništva danes verjetno težje vodila svojo trgovino?

Zagotovo bi se precej lovila in bi potrebovala nekaj pomoči. Znanje s faksa mi danes precej olajša delo pri vodenju trgovine, zato je podjetništvo en velik plus, hkrati pa tudi moja ljubezen že od nekdaj. Kasneje so me začele zanimati tudi druge stvari, med njimi sem vzljubila unikatne izdelke. Babushka Boutique je nastala kot združitev teh dveh zgodb – podjetništva in unikatnih izdelkih.

Kdaj so te začeli zanimati unikatni izdelki?

Že od majhnega sem si vedno želela imeti svojo trgovino. Ljubezen do unikatnosti se je začela razvijati postopoma in je vsako leto postajala močnejša. Verjetno je svoj pečat pustila tudi družina, saj vsi cenimo ustvarjalnost, unikatnost in se na splošno zanimamo za umetnost. Unikatni izdelki so nam še posebej pri srcu tudi zato, ker vemo, koliko dela, truda in finančnih vložkov vstane v neko tako dejavnost. Zato jo je treba spoštovati. Želja po odprtju trgovine s takšnim konceptom verjetno izhaja tudi od doma.

Se je torej kdo od bližnjih ukvarjal s čim podobnim ali pa ti pri tem le pomaga?

Od bližnjih se ni še nihče odločil za takšno kariero – sem prva v družini, ki je odprla svojo trgovino. Tudi vodim vse sama, imam le študentsko pomoč, in sicer v obliki pomoči pri prodaji.

Preden je februarja trgovina prvič odprla svoja vrata, je bilo še precej dela.

Res je, februarja je bilo uradno odprtje trgovine Babushka Boutique. Že dalj časa sem iskala nek primeren prostor v Lju-

bljani in stavba na Gosposvetski 8 mi je takoj padla v oči. Zelo mi je bila všeč njena arhitekturna zasnova, predvsem oboki, zato sem v njej videla velik potencial za svojo trgovino. Želela sem najti prostor z dušo v stari Ljubljani, ker menim, da takšna trgovina ne sodi v večje nakupovalne centre. Iskanje prostorov je trajalo nekaj časa, sama ideja o trgovini s takšnim konceptom pa je rasla že dve ali celo tri leta prej. Sanje so se pojavile že v otroštvu, intenzivno razmišljanje o realizaciji teh sanj pa so se pojavili šele pred kratkim.

Si se pred odprtjem trgovine pozanimala, če obstaja v Sloveniji še kakšna podobna trgovina?

Poznam še trgovino Ika, ampak ima poudarek na drugačnih darilih, kot jih prodajamo mi. Ponujajo več keramičnih izdelkov in se prilagajajo oziroma je njihova ponudba usmerjena v poslovneže. Za naše kupce ne morem postaviti točne starostne meje. Kupujejo srednješolci, študenti, mladi, obiskala pa nas je tudi kakšna odštekana babica, ki si je kupila zanimivo broško ali verižico. Pri nas kupujejo vsi tisti, ki ljubijo slovenske unikatne izdelke in znajo ceniti takšen način dela.

Kako si izbrala oblikovalce, ki bi svoje izdelke prodajali v Babushki?

Takoj, ko sem najela prostor, sem začela z resnim delom. Nekaj oblikovalcev sem sicer poznala že prej in sem jih takoj povabila k sodelovanju, nekaj sem jih naknadno odkrila, drugi pa so me sami poklicali. Predvsem z oblikovalci se je začela ustvarjati zgodba z Babushko in tudi oni so tisti, ki mi jo vsako minuto pomagajo nadgrajevati. Vedno več ustvarjalcev prihaja k nam in posledično je tudi ponudba iz dneva v dan večja.

Potem verjetno že razmišljaš o širjenju svoje »ljubeznik«?

Verjetno. Želela bi si razširiti trgovino v kakšno drugo večje mesto v Sloveniji. Za začetek morda v Maribor ali na Primor-

sko. Moje sanje pa vključujejo tudi tujino. Po vsej verjetnosti balkanski trg, ker imam občutek, da so zelo odprti za novosti oziroma nove trende in stile. Veliko bolj kot mi.

Bi se skupaj s trgovino tudi sama preselila v tujino?

Ne. Tam bi imela poslovodje, jaz pa bi ostala v Sloveniji, kjer mi je zelo všeč. Sicer zelo rada potujem, ampak se vedno rada vrnem nazaj domov.

Razmišljaš tudi o širjenju ponudbe v trgovini?

Trenutno zelo aktivno iščem oblikovalce na področju pohištva, ki pa jih je v Sloveniji še zelo malo. Če bom spoznala koga, pri katerem mi bo všeč način oblikovanja, ga bom z veseljem povabila k sodelovanju, v nasprotnem primeru pa bom spet poiskala kakšnega tujega oblikovalca.

Torej že zdaj sodeluješ s tujimi oblikovalci?

Da, kupci lahko v Babushki kupijo izdelke štirih tujih ustvarjalcev, ki že od začetka odprtja trgovine sodelujejo z mano. Sloveniji sem hotela pokazati in približati tuje izdelke ter jih seznaniti s tamkajšnjimi trendi in idejami. Sodelujem z oblikovalkami iz Španije, Italije in Anglije. Eno izmed oblikovalk poznam že nekaj časa, ostale tri pa so me našle na spletu, stopile z mano v stik in sem jih naknadno povabila k sodelovanju.

Kako se slovenski trendi razlikujejo od tujih? Kateri so ti ljubši?

Zdi se mi, da imamo v Sloveniji vedno več zelo sposobnih oblikovalcev, ki so vedno bolj komplementarni s tujimi, nekateri pa jih celo presegajo. Nikakor nimam tujih oblikovalcev raje od naših, ker iz dneva v dan vedno bolj občudujem slovenske ustvarjalce. Nekateri so enostavno brez meja in jim nikoli ne zmanjka idej. Tudi po izdelkih v Babushki se vidi, da so nekateri zares fenomenalni.

Si zelo zahtevna pri izbiranju ustvarjalcev, ki lahko prodajajo svoje izdelke v trgovini?

Jaz temu ne bi rekla zahtevnost, ampak natančnost. Da ustvarjalec sploh lahko sodeluje z mano, mora imeti registrirano svojo dejavnost. To pomeni, da mora imeti odprt s. p., d. o. o.,

nekateri imajo tudi status umetnika. Brez tega ne gre, ker bi bilo to potem delo na črno. Nadalje je pomembna tudi sama kakovost izdelka in njegova atraktivnost. Poskušam stremeti k čim bolj raznoliki ponudbi. Če neka oblikovalka izdeluje nakit s servietno tehniko in se kasneje prijavi še ena z enako tehniko, potem slednjo običajno odslovim. Nočem, da se izdelki ponavljajo, saj je navsezadnje namen moje trgovine prodajanje unikatnih izdelkov.

Kako izbereš posamezne izdelke tistega oblikovalca, ki izpolnjuje vse te zahteve?

Nekateri mi izdelke prinesejo pokazat osebno v trgovino, še bolje pa je, če mi najprej pošljejo slike izdelkov preko elektronske pošte, da preverim, če so komplementarni tistim, ki so že v ponudbi. Izdelki, ki jih prodajam, se namreč med seboj prepletajo. Nočem prodajati nekih izdelkov, ki bi izstopali iz ponudbe in popolnoma zakrili vrednost drugih. Nočem nič ekstravagantnega. Kasneje se z oblikovalci naknadno dogovorim za sestanek, bodisi na kavi bodisi v trgovini, kjer skupaj pregledamo izdelke. Nato pa izberem tiste, za katere menim, da bi bili lahko trenutno najbolj prodajani.

Imaš pripravljen kakšen rezervni načrt, če trgovina ne bi uspela?

Joj, jaz zelo optimistično gledam na to in ne vem, kaj bi bilo v nasprotnem primeru. Že od začetka pravim, da je trgovina moj otrok, s katerim skupaj rasteva. Vsak dan se skušam prilagajati trgu oziroma povpraševanju po izdelkih. Spremljam, po čem je trenutno največ povpraševanja – nakitu, oblačilih, drugih modnih dodatkih – in poskušam te smernice čim bolje upoštevati.

Pripravljaš kakšne novosti ali posebne projekte v zvezi s trgovino?

Pripravljamo spletno prodajo, ker ciljamo tudi na druge, tuje trge. Neka gospa, ki je naša redna stranka, mi je povedala, da želi njena sestra v Nemčiji kupiti naše izdelke. Zato je to trenutno moj drugi načrt, ker imamo bodoče potencialne stranke v tujini in bi nam spletna trgovina omogočila stik z njimi.

Pa jo že pripravljate ali le razmišljate o njej?

Spletna stran je že nekaj časa v izdelavi. Trenutno moramo počakati le še na našo oblikovalko spletne strani, da bo lahko čim hitreje realizirana in bomo izdelke lahko prodajali tudi v tujino.

Za naše kupce ne morem postaviti točne starostne meje. Kupujejo srednješolci, študenti, mladi, obiskala pa nas je tudi kakšna odštekana babica, ki si je kupila zanimivo broško ali verižico.

Tudi oglaševanje je verjetno najlažje preko Facebooka?

Najlažje je, pa tudi najbolj ugodna alternativa. Vse ostalo, recimo, zakup reklam v reviji, oglaševanje prek radijskih sprejemnikov itd., je predrago, zato je Facebook naš edini kanal oglaševanja. Zelo dobro pa se obnese tudi način »od ust do ust«. Tisti, ki so zadovoljni z našimi izdelki, nas priporočijo sodelavcem, prijateljem, znancem in sorodnikom. Včasih je ta način še bolj učinkovit od drugih načinov oglaševanja.

Glede na to, da si z vodenjem Babushke polno zaposlena, ti vseeno ostane kaj prostega časa?

Bolj malo (smeh). Preden sem se lotila te kariere poti, sem imela ogromno časa za hobije, zdaj pa jih je nadomestila služba. Čeprav delam z ljubeznijo, ne morem reči, da je Babushka Boutique moj hobi, ker navsezadnje od njenega zaslužka živim. Hkrati pa moj delovnik lahko traja tudi do tretje ure jutraj, saj vsak dan skušam izboljšati nekatere malenkosti, sproti se moram dogovarjati z oblikovalci, kar pa se velikokrat zavleče. Pomembno pa se mi zdi, da pravzaprav združujem prijetno s koristnim.

Mogoče tudi ti ustvarjaš kakšne unikatne izdelke?

Da, tudi sama oblikujem nakit. Že nekaj časa pripravljam kolekcijo za trgovino, a mi vedno znova zmanjka časa, da bi jo dokončala in začela s prodajo. Ampak upam, da bo kmalu.

Vam pri prodaji ali pri naročilu izdelkov pomaga tudi Facebook?

Pri sami prodaji sicer ne, pri širjenju novitet v trgovini ali pri osebnem pristopu do bodočih kupcev in stalnih strank pa je Facebook naša enkratna priložnost. Z njim lahko vsak dan komuniciramo s kupci, jih obveščamo o novostih in hkrati preverjamo tudi njihove želje in ideje, ki nam pomagajo pri izboljšanju trgovine. Imajo namreč ogromno različnih idej, za katere sama ne pomislim ali se mi ne zdi pomembne.

Vid Sodnik

letnik: 1987

status: gledališki improvizator

” Stand-up komedija temelji na vnaprejšnji pripravljenosti, natančnosti in detajlih. Pri impro gledališču pa je pomemben trenuten odziv, zanašanje na instinkte ter spontanost.

“

»Pravila improvizacije so odraz življenja«

Vid Sodnik je gledališki improvizator, ki trenutno deluje v Calgaryju v Kanadi. Fant, ki ga je gledališče že od nekdaj zanimalo, je sebe našel v improvizaciji. Poleg raziskovanja novih meja v improvizaciji svoje znanje deli naprej: trenutno je mentor v šolski impro ligi na Srednji vzgojiteljski šoli in gimnaziji Ljubljana. Vida, ki rad improvizacijsko eksperimentira, boste na domačem odru spet lahko uzrli v noči z 12. na 13. avgust, ko bo v okviru Trnfesta ponovno potekal 25-urni impro maraton.

Si si kdaj predstavljal sebe kot pisarniškega delavca z 8-urnim delovnikom?

Morda, ja. Če bi resnično bil v zelo slabi situaciji in bi moral priti do denarja, bi lahko delal tudi to. Vendar sem se odločil, da bom delal nekaj zase. Moje delo namreč odraža življenje na splošno. Pravila improvizacije so odraz življenja. To mi je vseč, saj mi to stalno prinaša nove dogodivščine in srečo.

Kje je ločnica med delom in zabavo?

Poleg improviziranega gledališča se moram nujno ukvarjati še s čim drugim. Treba je imeti še službo. Delam na RTV in se ukvarjam s povezovanjem javnih prireditev. Gre za odgovorno delo. Torej moram biti tudi sam odgovoren in prilagodljiv. Lahko se zgodi, da moram delati 3 dni brez pravega odmora, v tem času pa moram zelo minimalizirati čas, ki ga porabim za npr. prehranjevanje, spanje itd. Velikokrat bi moral biti na več koncih hkrati, vendar to seveda ne gre. Delo je še vseeno delo, vendar brez fiksnega urnika. Pogosto si lahko planiraš le teden vnaprej.

Pravila improvizacije so odraz življenja. To mi je vseč, saj mi to stalno prinaša nove dogodivščine in srečo.

Kako si odrastel v improvizatorja?

Že v osnovni šoli smo s starši hodili v gledališče, kjer smo imeli abonma. Tako da lahko trdim, da me je gledališče zanimalo že od malih nog. Z impro gledališčem sem se prvič srečal v 2. letniku gimnazije. Prijatelj Rok Lombar me je povabil na vajo šolske impro lige in bilo mi je vseč. Mentor je bil Boštjan Gorenc – Pižama in bil je odličen v tej vlogi. Stvar je res znal narediti zanimivo in tako smo lahko bolje improvizirali. Po končani gimnaziji sem šel na sprejemni izpit na AGRFT, kjer sem pogrnil na celi črti. Bil sem mlad, neizkušen in nikakor nisem bil dovolj pripravljen na izpit. Vpisal sem se na študij primerjalne književnosti, ker sem mnenja, da se vsebina tega programa močno povezuje z dramatikom, ki me zanima. Pridružil sem se Impro ligi. Nekako se mi je zdel ta korak logična posledica mojega dotedanjega udejstvovanja na improvizatorskem področju. Bil sem dober in imel sem občutek, da imam potencial. Seveda pa sem bil reden obiskovalec impro predstav,

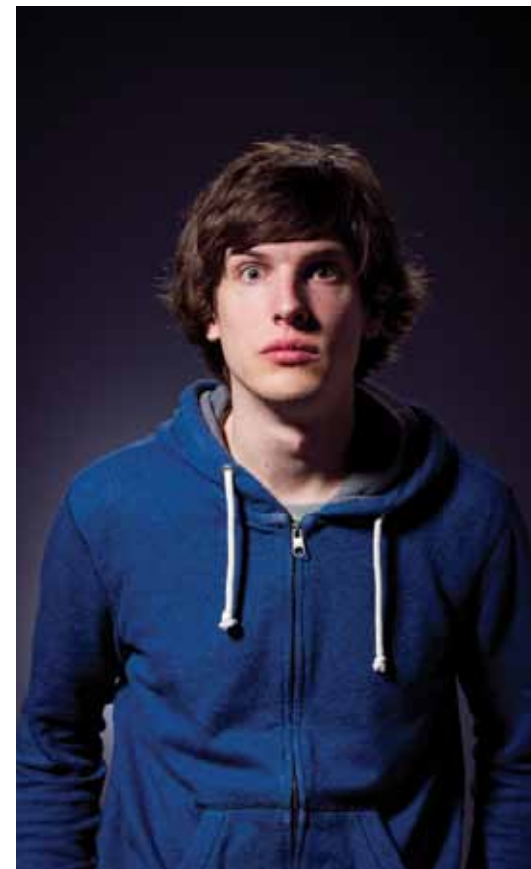

Foto: Dk Reinmer

zahajal sem tudi v klasično gledališče. Prek Impro lige sem se začel udeleževati impro delavnic, tako z domačimi učitelji kot z improvizatorji iz tujine. Tudi na delavnice sem poskušal hodi- ti čim bolj pogosto. Dale so mi širši pogled na improvizacijo in še več interesa za udejstvovanje na impro področju. Pred tremi leti pa smo se z Impro ligo začeli povezovati s Kolektivom Narobov. Znotraj Trnfesta je potekal 1. impro maraton, ki ga je kolektiv organiziral. Gre namreč za 25 ur neprestane improvizacije. Tudi sam sem nastopal na maratonu in tako osebno spoznal Narobovce. Čez kakšne pol leta me je Tomaž Lapajne Dekleva povabil k sodelovanju pri skupni predstavi in seveda sem povabilo sprejel. Tako je nastal Instant šov, pri kateri gre za »longform« improvizacijo. Ustvarja celovečerne impro predstave na podlagi predlogov občinstva. Preko Tomaža in Instant šova sem se vpeljal v »longform« gledališče, s čimer smo se mesečno ukvarjali že v Impro ligi. Povezovanje s Kolektivom Narobov mi je dalo še več samozavesti. Na lanskem mednarodnem festivalu impro gledališča: Goli oder je bil predstavljen format Cankarjeve črtice. Zanj sem dobil navdih na mednarodnem festivalu v Seattlu. Tam smo med drugim obravnavali Shakespearova dela, kjer je bil bistven jezik, ritem itd. Zato se mi je zdelo, da bi jezik in ritem del Ivana Cankarja, kot prvega slovenskega poklicnega pisatelja, ustrezala sloven- skemu formatu predstave.

S čim se ukvarjaš trenutno?

Trenutno živim v Calgaryju v Kanadi, kamor sem se preselil za 4 mesece. Sem del mednarodnega kolektiva 8 improvizatorjev, ki delujemo v gledališču Loose Moose Theatre, katerega ustanovitelj je Keith Johnstone. Gospod Johnstone je eden izmed začetnikov gledališke improvizacije in izumitelj formata »The-

atresports« oziroma gledališki športi. Igrajo jih v 60 državah po svetu in so najbolj poznana oblika improvizacije v Sloveniji. Gospod Johnstone je režiser, ki je improvizacijo vpeljal kot trening igralcev za pripravo na predstave. Ker so mu ljudje očitali, da je neresen, saj se njegov ansambel neprestano smeji na vajah, je vaje odprl za javnost, pri čemer je občinstvo lahko dajalo predloge. Tako je nastala prva improvizirana predstava.

Se ukvarjaš tudi s stand-up komedijo?

S stand-up komedijo se ne ukvarjam. Stand-up je oblika komedije, medtem ko je impro oblika komedije in tudi umetniška zvrst. Slednja definicija impra je prisotna tako v Evropi kot Severni Ameriki, predvsem tam, kjer prevladuje »long-form« improvizacija. Stand-up komedija temelji na vnaprejšnji pripravljenosti, natančnosti in detajlih. Pri impro gledališču pa je pomemben trenuten odziv, zanašanje na instinkte ter spontanost. Dejstvo pa je, da se v Sloveniji mnogo improvizatorjev ukvarja tudi s stand-upom, saj tudi v improvizaciji pri nas prevladujejo kratki prizori, ki temeljijo na komičnosti. Stand-up spoštujem, a me nikoli ni preveč pritegnil, saj se ga malo bojim. Sem oseba, ki se bolje znajde v čudnih situacijah in ne razume najbolje vnaprej pripravljenih šal.

Odziv občinstva na Instant šov?

Odziv je bil pozitiven, vendar moraš pohvale gledalcev vedno jemati z rezervo. Bolj je pomembno, da se lahko zaneseš na iskreno mnenje prijateljev improligašev. Seveda pa je Instant šov še v razvoju. S Tomažem Lapajnetom Deklevo sodelujeva, vendar sem jaz učenec on pa učitelj, saj je starejši in bolj izkušen. Do sedaj sva imela okoli 15 ponovitev v KUD-u Franceta Prešerna v Ljubljani ter nekaj gostujočih predstav.

Kaj ti pomenita Facebook in Twitter? Kako obseden si s pridobivanjem najaktualnejših informacij?

Priznam, da sem res malo odvisen. Imam iPhone in poskrbim, da sem vedno obveščen o stvareh, ki me zanimajo. Facebook in Twitter uporabljam kot način oglaševanja, saj sem kot bodoči samostojni umetnik odvisen od tega, kar bom naredil sam. Seveda pa poskušam ločiti svoje zasebno življenje od posla. Tako da s pravimi prijatelji in družino bolj malo komuniciram preko teh medijev. Facebook je odličen način za vzdrževanje kontaktov z ljudmi v tujini. Imam izrazito pozitivno mnenje o Facebooku in Twitterju in menim, da se ju ljudje preveč »bojijo«. Seveda pa moraš biti odgovoren pri stvareh, ki jih objavljaš na spletu.

Stand-up spoštujem, a me nikoli ni preveč pritegnil, saj se ga malo bojim.

Kakšen je tvoj odnos do religije?

Vzgojen sem bil v katoliški družini, ki mi je dala določen pogled na religijo. Spoštujem religijo ter ljudi, ki verujejo v kar koli se jim zdi primerno. Ne vidim nobene »prave« ali »napačne« religije, sem pa proti preveliki institucionalizaciji in političnem vplivu religije, kar predstavlja resen problem.

Kakšni so tvoji načrti za prihodnost?

Sem absolvent primerjalne književnosti in rad bi čim prej zaključil študij. Nato pa želim dobiti status svobodnega umetnika. Trenutno se zakonodaja na tem področju spreminja, tako da ni popolnoma jasno, kako priti do statusa. Instantšov želim pripeljati v druge evropske države ter tudi v Severno Ameriko. Sem tudi vodja projekta Improgojnica. Lani smo se odločili, da bomo iz nje naredili nekakšno šolo improvizacije in si zastavili cilj, da bomo impro učili bolj redno. Rad bi imel zainteresirane ljudi, ki se želijo resno ukvarjati z improvizacijo. Zavedam se, da lahko v nekaj letih Improgojnica resnično postane šola improvizacije. Že dalj časa delujem tudi na RTV v mladinski oddaji Razred zase, ki naj bi septembra prišla na male ekrane.

Barbara Zupanc

Klemen Razinger

Matic Zorman

letnik: 1986
status: fotograf

»V zaporu je tako: zaporniki imajo 95 % prostora v zaporu in to je njihovo. Ampak ostalih 5 % pa so stražni stolpi in ti so od stražarjev, ki nadzirajo vse. V Gazi je enako.«

Andrew McConnell

Intervju je bil objavljen v Zapiku februarja 2011. Po tem je bil Matic še dvakrat v Gazi, nazadnje v začetku leta 2012. Za reportažo begunskih taborišč v Gazi je prejel nagrado Slovenia Press Photo za najboljšo reportažo. Nemiri ga ne pustijo na miru: trenutno načrtuje potovanje v Sirijo.

Meč na sapniku Gaze

Matic Zorman je okoli novega leta preživel skoraj dva tedna v Gazi. Tam je s fotografskim objektivom iskal zgodbe, ki se se ga po njegovih besedah močno dotaknile. O teh izkušnjah sva se pogovarjala v Cerkljah, kjer Matic tudi živi, in pogovor prekinila le enkrat – zaradi radijskih novic, ki so prinašale vesti o demonstracijah in spopadih v Egiptu. Komentiral je le, da si zdaj zares želi biti tam.

Gazo si označil za zapor. Zakaj?

To je zapor, ker se tam dogaja psihološka vojna. Pritiskajo na prebivalce – ne le z bombami, ampak na njih pritiskajo in jih od znotraj iztrebljajo z notranjimi konflikti. V zaporu je tako: zaporniki imajo 95 % prostora v zaporu in to je njihovo. Ampak ostalih 5 % pa so stražni stolpi in ti so od stražarjev, ki nadzirajo vse. V Gazi je enako. Meje nadzirata Izrael in Egipt, znotraj pa se dogajajo še konflikti med Hamasom, Fatahom in še med družinami.

Koliko pa so ti konflikti med Hamasom in Fatahom trenutno izraziti?

V Gazi je na oblasti Hamas in Fataha skoraj ni, čeprav so za novo leto ponoči ubili enega pripadnika Fataha. Ti niso tako ekstremistični in so se za novo leto zbirali okoli hiš in na ulicah in enega so ubili. Slišal sem tudi za pogreb pripadnika Fataha, za katerega ne vem točno, kako je umrl. Na pogrebu so ga zavili v Fatahovo zastavo, vendar so sredi pogreba vdrli Hamasovci in razgnali udeležence. Hamas se je tudi povzpел na oblast tako, da so v času prejšnje vlade pod krinko izvajali incidente in ustvarili nestabilnost, na podlagi katere so potem utemeljevali potrebo po zamenjavi vlade.

Kakšen pa je zdaj v Gazi odnos do Jaserja Arafata, ki je bil za časa življenja zelo močna osebnost v Palestini?

V bistvu ga je Yassin, duhovni vodja Hamasa, precej zasenčil. Tukaj Arafata ne spoštujejo toliko, on je deloval bolj na Zahodnem bregu. V Gazi je v bistvu bolj nekako takole: Hamas ali nič.

Kako zdaj, ko si bil tam in poznaš situacijo, gledaš na poročanje evropskih in ameriških medijev o tej temi?

Vse je v nekih okviri, kaj se mora kazati. Po mojem ni toliko prikazane realnosti. Jaz v medijih nisem videl niti ene lepe zgodbe iz Gaze. Pa so. Veliko jih je. Preveč je vse prikazano kot film, ne veš ali gledaš film ali resnične slike iz Gaze. Vidiš pobite Palestince in džihadiste, ki pripravljajo rakete. Saj ni samo to, saj so tudi nedolžni ljudje, ki živijo. Zakaj ne bi prikazal še tega? Saj vojno in posledice vojne lahko prikažeš povsem drugače kot z razstreljenim človekom na cesti. Je pa to v bistvu vojna proti civilistom.

Kako se ljudje spopadajo s to situacijo?

Navaden prebivalec ima vsaj 2 sovražnika – notranjega, torej Hamas ali Fataha, in skupnega zunanjega – Izrael. In kateri ti je na začetku bolj nevaren? Notranji seveda. In ravno zaradi te zakompliciranosti situacije po mojem rešitve še ne bo kmalu.

Kaj misliš, da bi se moralo zgoditi, da bi se ti ljudje združili? Če se niso po tistih hudih Izraelskih napadih leta 2009, misliš da je to sploh možno?

Mislim, da je to že kar malo v njihovi krvi, glede na to, koliko časa že vse skupaj traja. Saj cilje imajo nekako skupne – mir. Ampak načina in poti pa nimajo skupnih. Tako da ne vem ... Če bi vedel, bi jim že povedal (smeh).

Je bilo zate kot novinarja oziroma fotografa tam kaj nevarno?

Ne, ni bilo. V bistvu mi gre zdaj zelo na živce, ko me ljudje tu doma sprašujejo, če sem še živ in če me niso ubili. Navajeni smo nekega senzacionalizma in podobnega sranja. Če greš v malo drugačen svet, si pa že takoj ogrožen. To ni res. Ogrožen pa nisem bil tudi zaradi tega, ker je Hamas lepo skrbel zame, bilo je obojestransko spoštovanje. Sicer so se malo bali, da jaz ne bi kaj preveč slikal, po drugi strani pa so se bali, da se mi ne bi kaj naredilo, ker bi bili potem seveda krivi oni. Tako da neposredne nevarnosti ni bilo, razen ko so na meji streljali nad nas in enkrat ko sva se z Erikom (Valenčičem, novinarjem Mladine, op. a.) izgubila v nekih ulicah blizu bivališča vodje Hamasa Haniyaha in je bilo kar malo napeto, ko je nek stražar dvignil kalašnika in se zadril stop! Ampak so razrešili zadevo. V bistvu sem se najbolj bal v predorih na meji. Ti so kar globoki in dol te spustijo po nekakšni gugalnici na vrvi in če bi začeli bombardirati, bi se lahko zemlja posula. Tam je nenehno neka nevarnost.

Kako pa si se v bistvu pripravljaj na odhod tja? Iz osebnega in iz fotografskega vidika?

Iz osebnega se v bistvu nisem nič. V bistvu, ko sem bil že na poti tja, sem se začel na letališčih in avionih pogovarjati z ljudmi in opazovati njihove reakcije, da bi iz tega prebral, kam

grem. Večinoma so me čudno gledali in opozarjali, da je zelo nevarno, nekateri pa so bili veseli, da lahko grem.

Jaz v medijih nisem videl niti ene lepe zgodbe iz Gaze. Pa so. Veliko jih je.

Kaj pa kot fotograf?

Malo sem si na splošno pogledal ozadje Gaze, da sem dobil neke podatke. Kaj več pa ne, ker sploh nisem vedel, ali bom lahko prišel v Gazo ali ne, nisem vedel, kakšna je trenutna situacija tam, z Erikom nisva bila nič dogovorjena, ker je šel on tja že pred mano, tako da sem se potem sproti prilagajal situaciji.

Pa bi se tega sedaj lotil drugače, ko že imaš to izkušnjo?

Ja, o tem sem premišljeval. Če oz. ko bom šel spet tja, bi se rad bolj osredotočil na eno samo zgodbo, recimo na pobiralce kamna ali deskarje, in se res popolnoma posvetil samo temu. Sicer sem se že zdaj ogromno naučil, posebej ko sva delala skupaj z Andrewom McConnellom. Sicer sva vsak delala svojo zgodbo, ampak včasih sva šla pa kam tudi skupaj.

V Gazi si živel pri neki družini. Kako si prišel do njih?

Preko Palestinca Jaberja, ki dela v Inštitutu za rehabilitacijo Soča, kjer se zdravijo palestinski otroci, ki so bili žrtve napadov. Njegova družina živi v Beit Hanounu na območju Gaze, in ko sva z Erikom govorila z njim tu v Sloveniji, nama je rekel, naj greva v Gazo, da bova videla, kaj se v bistvu tam dogaja. Pri tej družini so res lepo poskrbeli za naju in naju ves čas razvajali s hrano.

Pa je tam kakšen problem s pomanjkanjem hrane?

Ne, ni. Ni revščine kot recimo ponekod v Afriki.

Kaj pa druge stvari? Recimo elektrika?

Imajo redukcije elektrike. Nekatere družine si lahko privoščijo generatorje, ampak je tudi to nevarno, ker jih lahko raznese. Ko sva bila tam, se je to nekomu zgodilo in zagorela je tudi hiša.

Kaj pa razne službe, recimo gasilci in zdravstvo?

Ja, to imajo organizirano. Ko so bili v Izraelu veliki požari v drugi polovici lanskega leta so tam gasili tudi Palestinci. Tudi zdravniška oskrba je dostopna, čeprav ... Ko se je Andrew zastrupil z neko juho in dobil parazite v želodcu, smo šli k zdravni-

ku in ta mu je rekel, da je prehlajen. Pomagajo pa tudi različne humanitarne organizacije, ki tudi dovažajo zdravila, vendar ne v zadostnih količinah.

Kakšen položaj pa imajo v družbi ženske?

Na ulicah jih vidiš, ampak nisem pa opazil, da bi imele kakšno funkcijo. Celo tu, kjer smo živeli, sem ženo videl v vsem tem času le trikrat ali štirikrat. Ves čas se je ukvarjala z gospodinjskimi opravili. Težko je reči, to je zaradi islama in Hamasa, ki je precej radikalen.

Kaj je najpomembnejša stvar, ki si se je naučil v Gazi?

Če hočejo ljudje razumeti položaj, naj se postavijo v vlogo mulca, ki je tepen. Ta, ki ga tepe, je zares velik in močan, meče ga naokoli, boka, duši in vsi, ki stojijo okoli, pa samo gledajo in nič ne naredijo. Približno taka je tamkajšnja situacija. Ljudje pri nas smo lahko veseli, da imamo, kar imamo. Imejmo željo in sanje, ampak moramo pa tudi ceniti, kar imamo.

Po koncu intervjuja, ko sva se še nekaj časa pogovarjala o razmerah na Bližnjem vzhodu, se je Matic nenadoma zdrznil. »Zdajle sem pomislil: če je Gaza zapor, kdo jim je sodil?«

Jan Grilc

Matic Zorman

Anže Kopitar

letnik: 1987

status: hokejist

”

Kar se tiče Los Angelesa, mi je zelo všeč in me prav nič ne mika selitev v kakšen drug klub. Tukaj me imajo vsi zelo radi in se z vsemi tudi zelo dobro razumem. “

Anže Kopitar po osvojitvi Stanleyjevega pokala na novinarski konferenci na brniškem letališču

Anže Kopitar je prvi slovenski hokejski igralec, ki je zaigral v severnoameriški profesionalni hokejski ligi NHL ter s svojo ekipo Los Angeles Kings letos junija osvojil naslov prvaka lige in si tako priboril prestižni Stanleyjev pokal. ZapiK je Anžeta intervjujal, še preden je postal »Kopistar«. Intervju je bil objavljen v ZapiKu septembra 2007.

»Cilj doseči 80 točk«

Že pošteno nam je tekla voda v grlo, jaz pa sem urednico še vedno prepričeval: »Ne skrbi, saj bo poslal.« Beseda je tekla o intervjuju z Anžetom Kopitarjem, do katerega nam je po nekaj poskusih le uspelo priti konec avgusta. Ker je imel Hrušičan, ki je 24. avgusta dopolnil 20 let, pred ponovnim odhodom v ZDA polne roke dela, sva se dogovorila za intervju preko elektronske pošte. Anže je medtem (4. septembra) že odpotoval v Los Angeles, njegov drugi dom, kjer je bil sprva še brez internetne povezave, a kakor hitro jo je usposobil, so me med elektronsko pošto čakali njegovi odgovori na vprašanja. Tudi naši urednici se je odvalil kamen od srca. V nadaljevanju pa o tem, zakaj Anže – slovenski hokej še vedno spremlja prek interneta, seveda si pogleda tudi kakšen derbi med Jesenicami in Olimpijo – ne bo več igral hokeja na rolerjih in kje bo kmalu moč videti njegove Los Angeles Kings. Nisva se izognila niti gradnji kranjske nove ledene dvorane in prihajajočim predsedniškim volitvam.

Pred dnevi (vprašanja sem Anžetu poslal 22. avgusta, op. a.) sem prebral, da si na tekmi v hokeju na rolerjih izgubil nekaj zob. Kako je prišlo do tega?

Zgodilo se je v dvorani Podmežakla, kjer smo igrali tekmo in je prišlo do tega, da me je nasprotnik zadel s palico po ustih in mi izbil pet zob. Zobje so sedaj že »popravljeni« in na svojem mestu.

Torej se ti je inline hokej povsem zameril?

Ja, mislim oz. sem prepričan, da inline hokeja ne bom več igral, saj sem spoznal, da je preveč tvegano za kašno resnejšo poškodbo. Rolerje bom verjetno še obul, toda le v namene rolanja.

Še ostajava pri hokeju na rolerjih, mlajšem bratu hokeja na ledu, ki pri nas pridobiva na popularnosti iz leta v leto. Si zato letos priskočil na pomoč pri izvedbi kampa za mlade?

Inline hokej je vedno bolj popularen in zabaven, zato sem se odločil, da v sodelovanju s Hit Holidays izpeljemo inline hokejski tabor, ki je bil, po mojem mnenju, izpeljan zelo dobro. Mladi hokejisti so pridobili številne izkušnje, pa ne samo s področja hokeja. Bolj pomemben cilj je bil medsebojno druženje in spoznavanje med mladimi z različnih koncev Slovenije.

Kaj si, poleg kampa, počel poleti? Si se dovolj spočil in napolnil baterije za novo sezono?

Poletje sem preživel predvsem doma, poleg tega smo bili z družino na morju na Hvaru, nato sva se s punco odpravila še na kratke počitnice v Dubrovnik. Baterije pa so napolnjene za novo sezono in se že veselim novih tekem in izzivov.

Konec septembra se v Salzburgu obeta hokejski turnir, na katerem bodo nastopili tudi »tvoji« LA Kings. To bo izvrstna priložnost za vse, da vidijo v živo igrati ekipo iz NHL in, seveda, tudi tebe. Se že veseliš turnirja, sploh glede na to, da bo zagotovo na tribunah polno slovenskih navijačev?

Nasploh se že veselim nove sezone, ker res uživam v tem športu, igrati tako blizu doma pa bo še nekaj bolj posebnega, saj verjamem, da me bo veliko ljudi prišlo spodbujati prav z Jesenic.

Kar se tiče tvoje telesne pripravljenosti, si ne moreš privoščiti, da bi se v ZDA vrnil slabo pripravljen. Kako so potekale priprave? Si treniral sam?

Zagotovo se v LA ne smem vrniti slabo pripravljen in sem se zato odločil, da bom tudi letos treniral z moštvo iz Jesenic, kajti že lani sem treniral z njimi in bil zelo dobro pripravljen pred začetkom sezone. Program za trening mi je napisal Rok Pekolj, ki je zelo dober kondicijski trener in mu zelo zaupam.

Tudi pred kakšnim letom si odhajal v ZDA, le da takrat nisi vedel, kaj te čaka. Je letos odhod prek luže težji?

Odhod ni bil nič težji, kajti zavedam se, da sem dobro pripravljen na sezono. Vem, da bodo tudi pričakovanja večja, kakor tudi pritiski name, ampak s tem se je treba sprijazniti in čim boljše odigrati vsako tekmo.

Kakšna so tvoja pričakovanja pred novo sezono? Kingsi v lanskoli sezoni niso ravno blesteli. Si še vedno tako močno želiš ostati v Los Angelesu ali te mika kakšna druga ekipa?

Moja pričakovanja so v celotni sezoni doseči nekje okoli 80 točk, cilji kluba pa so uvrstitev v končnico. Kar se tiče Los Angelesa, mi je zelo všeč in me prav nič ne mika selitev v kakšen drug klub. Tukaj me imajo vsi zelo radi in se z vsemi tudi zelo dobro razumem.

Če se še malo dotakneva slovenskega hokeja: na kakšni ravni je po tvojem mnenju, v primerjavi z NHL-om?

Slovenski hokej se ne more primerjati z NHL-om, tukaj (v ZDA, op. a.) je število igralcev veliko višje, tudi organizacije je na veliko višjem nivoju kot pa v Sloveniji. Primerjava je povsem nemogoča.

V košarki je že prišlo do obrata, ko so evropske ekipe začele premagovati ekipe iz NBA. Misliš, da je to možno tudi v hokeju?

Ne vem, to je težko reči kar tako, najboljši pokazatelj bi seveda bil, če bi se pomerila najboljša evropska ekipa z ekipo iz NHL. Mogoče pa bi prišlo do kakega presenečenja!

Poznaš problematiko kranjskega hokeja zadnjih let? Kranja se gotovo še spomniš iz časov, ko je ledena dvorana še stala ...

Vem, da je bilo v Kranju nekaj zelo dobrih igralcev, toda če ni pogojev za razvoj teh igralcev, je razumljivo, da ti fantje ne morejo popolnoma izkoristiti svojega potenciala. Ta problem z dvorano v Kranju se je vlekel kar precej časa in dejstvo je, da so se igralci naveličali čakanja na halo in se posvetili drugim stvarim, kar bo kranjski klub veliko »koštal«, saj je na ta račun izgubil nekaj dobrih igralcev.

Kmalu se odpravljáš v Los Angeles. Govorilo se je, da tvoja družina premišljuje o selitvi skupaj s teboj. Kako je s tem?

Družina je že pri meni, kar mi bo to sezono zelo pomagalo. Vsi trije člani mi bodo v veliko oporo in to bo še večja motivacija za moje boljše igre.

Večkrat si poudaril, da se v Los Angelesu počutiš zelo dobro. Kaj je tisto, kar te najbolj navdušuje?

Najbolj mi je tukaj všeč podnebje, ker je praktično celo leto poletje. Druga stvar pa so naši navijači, ki so zelo »zagreti« za

naš klub in nas spodbujajo tako v dobrih kot tudi v slabših časih.

Znano je, da si bil med sezono z domačimi v stiku vsak dan, o čemer zgovorno govori mesečni račun za telefon. Približno kakšni so zneski?

Zneski so moja osebna stvar, lahko pa vam povem, da so bili precej visoki, vendar pa nič ne obžalujem dejstva, da za plačilo računov porabim kar precej denarja.

Kar se tiče Los Angelesa, mi je zelo všeč in me prav nič ne mika selitev v kakšen drug klub. Tukaj me imajo vsi zelo radi in se z vsemi tudi zelo dobro razumem.

Ampak glede na plačo, ki jo prejemaš, to ne pomeni ravno kakšne velike težave. Koliko se ti bo, v primerjavi z lansko, plača letos povišala?

Po pogodbi bo moja plača še dve leti ostala ista.

Koliko pa spremljaš dogajanje v Sloveniji?

Dogajanja v Sloveniji ne spremljam prav veliko, ker veliko prostega časa namenim počitku.

Oktober se nam obetajo predsedniške volitve. Boš volil?

Če bom imel možnost, da bi volil, bom to z veseljem storil, ne bom pa slabe volje, če volilni listek ne bo prišel v LA.

Jaka Vukovič
Grega Valančič

FOTOGALERIJA

O oto žan; B blaž šter; H miha horvat; S samo bešlagič; G grega valančič

<http://foto.ksk.si>

O Čakanje na štart Vzpona na Jošt

O Stand up večer na Festivalu Carniola

B Rock Otočec – tudi letos je bilo blatno in mokro

O Laibach na Festivalu Carniola

O KŠK-jevi planinci na Jezerskem sedlu

G Prihod Anžeta Kopitarja na brniško letališče

S Športno-zabavni Oviratlon na Pokljuki

G Leteče mojstrovine na 2. Red Bull Flugtagu

O Otvoritev novih prostorov Kluba študentov Kranj

H Perpetuum Jazzile na Festivalu Carniola

Udejanji svojo
idejo in se prijavi v
IDEJNI PESKOVNIK!

**IŠČEMO
NOVE IDEJE**

za projekte s področja
izobraževanja, kulture,
socialne in zdravstva ter
športa

Najboljše
čakajo
NAGRADE!

več na **www.ksk.si/ideja**

Prijave zbiramo do **31. 8. 2012.**